سال یازدهم
شماره دوم
۶۳

حقیقت

مجلۀ علمی، فرهنگی و جهادی

جمادی الاول و جمادی الثانی ۱۴۴۵
قوس و جدی ۱۴۰۲
دسمبر و جنوری ۲۰۲۴

در این شماره می‌خوانید:

جمادی الاول و جمادی الثانی ۱۴۴۵
قوس و جدی ۱۴۰۲
دسمبر و جنوری ۲۰۲۴

امارت اسلامی افغانستان

فهرست مطالب

ارتباط با ما

haqiqat_mag@yahoo.com

@HaqiqatMagazine

۰۰۹۳-۷۹۹۷۰۰۴۰۴

حکایت

حاتم طایی را گفتند: از تو بزرگ همت‌تر در جهان دیده‌ای یا شنیده‌ای؟

گفت: بلی، یک روز چهل شتر قربان کرده بودم امرای عرب را و خود به گوشه صحرا به حاجتی بیرون رفتم. خارکنی را دیدم پشته فراهم آورده.

گفتم: به مهمانی حاتم چرا نروی که خلقی بر سماط او گرد آمده‌اند؟

گفت:

هر که نان از عمل خویش خورد

منت حاتم طایی نبرد

من وی را به همت و جوانمردی از خود برتر دیدم.

هرگز از دور زمان نناليده بودم و روی از گردش آسمان درهم نکشیده، مگر وقتی که پایم عریان مانده بود و استطاعت پای پوشی نداشتم. به جامع کوفه درآمدم دلتنگ. یکی را دیدم که پای نداشت. شکر نعمت حق تعالی بجای آوردم و بر بی‌کفشی صبر کردم.

مرغ بریان به چشم مردم سیر

کمتر از برگ تره بر خوان است

وان که را دستگاه و قوت نیست

شلغم پخته مرغ بریان است

گلستان سعدی

سخن نخست

تطبیـق برنامه‌هـای انکشـافی، در اولویـت فعالیت‌هـای امـارت اسـلامی

مـردم؛ مستفیدشـوندگان اولویت‌های بازسازی در کشـور اند

فعالیـت، تـلاش و پالیسـی حکومـت، بـدون شـک بـر زندگـی همـه اعضـای جامعـه تاثیـر می‌گـذارد. ایـن اقدامـات وقتـی بـر فعالیت‌هـای انکشـافی و برنامه‌هـای توسـعه ای متمرکـز باشـد، نتیجـه مثبـت آن را همـه جهـان خواهنـد دید.

بیشـتر از همـه اقشـار، افـرادی کـه اقتصـاد شـان ضعیـف اسـت، از ایـن برنامـه هـا بیشـتر اسـتفاده خواهنـد بـرد و خواهنـد توانسـت تـا بهتـر بـه زندگـی شـان ادامـه داده، بـه نیازهـای اولیـه شـان دسترسـی همیشـه‌گی داشـته باشـند.

خوشـبختانه، توجـه بـه پروژه‌هـای انکشـافی و برنامه‌هـای ملـی، در تمـام وزارت‌هـا در سـال جـاری، در اولویـت قـرار داشـته و پروژه‌هـای بـزرگ و کوچـک ملـی در گوشـه و کنـار کشـور تطبیـق شـده انـد کـه مـردم از آن‌هـا اسـتفاده مـی کننـد.

در اولویـت قـراردادن پروژه‌هـای انکشـافی، بـرای کشـوری ماننـد افغانسـتان کـه بـه تعالـی و پیشـرفت در عرصه‌هـای مختلـف نیازمنـد مـی باشـد، حیاتـی و بـرای آینـده کشـور مـا، ضـروری پنداشـته مـی شـود.

ساخت‌وسـازهای جدیـد، به‌سـازی، طـرح هـای بلندمـدت و میـان مـدت بـرای سـاخت زیربناهـا و مـواردی از ایـن قبیـل، از ابتـدای سـال تـا کنـون، بـا اسـتقبال مـردم مواجـه شـده و خوشـحالی و رضایـت شـان را بـه دنبـال داشـته اسـت.

طـوری کـه خبرهـا را تعقیـب مـی کنیـم، هـر روز مـا شـاهد افتتـاح و بـه بهـره بـرداری سـپردن یـک پـروژه هسـتیم کـه ایـن فعالیـت هـا، فرصـت بـرای بازسـازی بازسـازی بـوده و زمینـه بـرای کاریابـی را بـه شـمار زیـادی از هموطنـان مـا مهیـا مـی سـازد.

خوشـبختانه، جهـاد بازسـازی کـه از دو سـال بـه

ایـن سـو آغـاز شـده اسـت، رونـد خوبـی داشـته و بـا اجـرای پـروژه هـای بـزرگ ماننـد کانـال قوشـتیپه، ترمیـم شـاهراه حلقـوی و پـروژه هـای کوچـک و بـزرگ دیگـر، عملـی گردیـده اسـت.

در اولویـت قـرار گرفتـن برنامـه هـای توسـعه ای، از یـک سـو زمینـه کار را فراهـم مـی سـازد و از سـوی دیگـر، بـا بلندرفتـن اقتصـاد خانـواده هـا و تاثیـر گذاشـتن بـر همـه عرصـه هـا، رفـاه و آسـایش امـروزی را بـه خانـه هـای شـهروندان مـی آورد.

شـکی نیسـت کـه چنیـن پالیسـی مـورد حمایـت مـردم اسـت و رابطـه بیـن حکومـت و ملـت را مسـتحکمتر مـی سـازد. حکومتـی کـه خـود را خـادم ملـت مـی دانـد، بایـد ثابـت کنـد و ایـن پـروژه هـا، ثابـت کـردن حکومـت را بـه گفتـه هایـش نشـان میدهـد.

در قبـال ایـن چنیـن فعالیـت هایـی کـه حکومـت انجـام میدهـد، مسـئولیت خـود را مـی خواهـد بـه درسـتی در پیشـگاه خداونـد متعـال، بـرای مـردم اش ادا کنـد و شـکی نیسـت کـه در چنیـن حالتـی، خداونـد متعـال بـه تـلاش هـای مسـئولان حکومتـی خیـر و برکـت مـی دهـد.

و امـا مـردم مـا چـی مسـئولیت دارنـد؟ آنـان مسـئولیت دارنـد کـه از ایـن پـروژه هـا، بـه گونـه درسـت اسـتفاده و از آنـان حفاظـت کننـد و ایـن بهتریـن حمایتـی اسـت کـه آنـان مـی تواننـد از این رونـد (سیاسـت هـای حکومـت) داشـته باشـند.

مـردم مـا مـی تواننـد سـهم بـزرگ و حیاتـی در حفـظ پروژه‌های توسـعه ای داشـته باشـند، سـهمی کـه مـی توانـد بـر دوام پـروژه هـا کمـک کـرده و اسـتفاده درسـت از آن‌هـا را سـبب شـود.

آن چـه مهـم اسـت، فراهـم آوری سـهولت بـرای همـه مـردم مـا اسـت، وقتـی امکانـات بـرای همـه مـردم در تمـام مناطـق فراهـم باشـد، از آواره گـی و مهاجـرت جلوگیـری و سـطح زنـده گـی را در تمـام مناطـق برابـر مـی سـازد.

زمانـی کـه زندگـی مـردم خـوب باشـد و آنـان بتواننـد بـه نیازهـای اولیـه شـان دسترسـی داشـته باشـند، هـم خودکفایـی تامیـن گردیـده و هـم صلـح و امنیـت پایـدار در کشـور حفـظ مـی شـود.

در حقیقـت، اجـرای پـروژه هـای انکشـافی، فرصـت زندگـی مملـو از آرامـش را مهیـا و فوایـد زیـادی بـه تمـام عرصـه هـای زندگـی مـردم بـر جـای مـی گـذارد.

مسـئولان حکومتـی نیـز بـا درک ایـن حقیقـت، پـروژه هـای توسـعه ای را در اولویـت قـرار داده انـد، زیـرا تـلاش دارنـد تـا سـهولت و رفـاه بـرای مـردم افغانسـتان عزیـز تامیـن شـود.

ملـت مـا کـه سـال‌ها آواره گـی را تجربـه کـرده انـد، نیـاز بـه آرامـش و رفاهیـت دارنـد و بـدون شـک، تـلاش هـای مسـئولان بایـد ایـن باشـد کـه بـه دردهـای ملـت رنجدیـده شـان، رسـیدگی نمـوده و از مـردم شـان حمایـت کننـد.

به امید افغانستان همیشه آزاد، آباد و خودکفا!

نویسنده: بهزاد مصطفی

نظام اسلامی؛ خادم‌ترین نظام در جوامع بشری

در جهان امروز، نظام‌های مختلف و تحت نام گوناگون، بر مردم حاکمیت می‌کنند که هر کدام از خود تعریف و خصوصیات مشخص به خود را دارند. همه نظام‌ها، توانسته اند در برخی از قسمت‌ها موفق عمل کنند و در برخی از موارد، به کلی حقوق انسان‌ها را پایمال و ناموفق ظاهر شوند.

اما در این میان، تنها نظامی که در آن به حقوق کسی ظلم نمی‌شود و همه از عدالت آن بهره‌مند می‌شوند و جامعه به تعالی می‌رسد، نظام اسلامی است. در نظام اسلامی، تقوا و اخلاص فرد مطرح بوده، تعصب و تبعیض و از همه مهمتر؛ طبقه بندی انسان‌ها وجود ندارد و حتی تبعیض و تعصب در آن ناجایز عنوان شده است. نظامی که در آن، حاکم و عادی‌ترین فرد بخاطر کسب رضای خداوند متعال تلاش می‌کند، می شود توقع داشت که حق کسی ضایع گردد؟

نظامی که در کنار توجه به فایده شخصی، فایده عمومی را بیشتر ارج می‌نهد و خدمت به دیگران را پاداش بزرگ درنظر میگیرد، چطور ممکن است جامعه را به تعالی و ترقی نرساند؟

اگر نگاهی به زنده‌گی انسان‌ها قبل از آمدن دین مقدس اسلام و بعد از آن بیاندازیم، به این حقیقت پی خواهیم برد که دین پاک و مقدس اسلام، برای بشریت به جزء سعادت، ترقی و رفاه، آن هم برای دنیا و آخرت، چیزی در پی ندارد. قبل از آمدن دین مقدس اسلام، انسان‌ها به طبقه‌های مختلف تقسیم بندی شده بودند و خدمات عمومی برای طبقه بالای جامعه (سیاست‌مداران و تاجران و زمین داران و ..) بود و طبقه تعریف شده پایین (شامل کارگران و غلام ها و ...)، از کمترین خدمات نیز محروم و مجبور بودند تا وقت وفات شان، زنده‌گی سخت را تحمل و تجربه کنند.

اما اسلام عزیز آمد و از بلال حبشی که غلام بود، حضرت بلال رضی الله عنه ساخت که امروزه همه مسلمانان به ایشان افتخار می‌کنند. دین مقدس اسلام آمد و از دخترانی که زنده به گور می‌شدند، زنانی را ساخت که همه مسلمانان به آن‌ها افتخار می‌کنند.

دین مقدس اسلام آمد و ارائه خدمات را به عموم انسان‌ها، یکسان و برابر ساخت. تاریخ، بر این مورد گواه است. دین مقدس اسلام آمد و حکومت را نهادی ساخت که در خدمت به مردم، نمونه اش نه قبل از آن بوده و نه بعد از آن به وجود خواهد آمد. خادم‌ترین نظام در جهان، نظام اسلامی و حکومتی را می‌توان یافت که در آن احکام دین مقدس اسلام عملی و حاکمان و مسئولان آن به ارزش‌های اسلامی پایبند باشند.

چون خدمت به مردم از جمله بزرگ‌ترین و باارزش‌ترین سنت‌های اسلامی است که هم در آموزه‌های این دین مقدس می توان یافت و هم در سیره و سنت پیامبر بزرگوار اسلام صلی الله علیه و سلم و اصحاب شان رضی

الله عنهم و حکمرانانی که به ارزش‌های ناب اسلامی، پایبند بودند.

این سنت و رفتار نه تنها در زنده‌گی روزمره و عادی بلکه در تمام بخش‌ها و بخصوص در حکومت‌داری خلفای راشدین و امیران مسلمان قابل مشاهده است.

وقتی تاریخ اسلام مقدس را مرور می‌کنیم، در عرصه حکومت‌داری به قضایایی درباره خدمت به مردم برمیخوریم که نمونه اش را حتی در خادم‌ترین حکومت معرفی شده در عصر حاضر نمی‌توان مشاهده کرد. این انگیزه و اراده خدمت خالصانه و صادقانه به خلق، از تربیت یک مسلمان طبق آموزه‌های دین مقدس اسلام شکل گرفته و در فرهنگ جوامع اسلامی، جایگاه ویژه به خود اختصاص داده است.

حکومت اسلامی در یک جامعه، با پیروی از ارزش‌های اسلامی، همین روحیه را در خود نهفته دارد و شکی نیست که این روحیه، باعث ارائه خدمت بهتر و موثرتر به مردم از سوی مسئولان خواهد شد، زیرا در چنین نظامی، هر فرد خود را در برابر خداوند متعال مسئول می داند و داشتن این حس مسئولیتی، برگرفته از اعتقادات است و اعتقادات در زنده‌گی هر فرد، حرف اول را میزنند. این حس، به فرد توانایی کار برای جامعه را میدهد، توانایی و انگیزه خدمت بیشتر به مردم را می دهد، انگیزه خیانت را از او میگیرد، زیرا خود را در برابر خلق نه بلکه در برابر خالق، مسئول میداند و دست به خطا نمی زند.

بدون شک، اجرای مسئولیت در یک نهاد و یا حکومت اسلامی، برای یک مسلمان از یک سو وظیفه است که دارای ثواب و اجر بوده و از سوی دیگر، امانتی است که بر عهده اش گذاشته و باید از آن حفاظت نماید و به گونه درست، به مقصد اش برساند.

با این دیدگاه، نظام مسئول در یک جامعه می توان داشت و ملتی آسوده، و این دیدگاه یک تحفه است که با تقویت ارزش‌ها و پیاده سازی آن در جامعه، می توان به وجود آورد.

این دیدگاه تنها بر حکومت صدق نمی‌کند بلکه تمام جنبه‌های زنده‌گی اجتماعی را دربرمیگیرد و موثریت آن را می‌توان بعد از تطبیق شدن آن، مشاهده کرد.

تنها نظام اسلامی است که می تواند چنین جامعه‌ای را ایجاد کند و چنین افرادی را پرورش دهد که مانند حضرت عمر فاروق رضی الله عنه، نصف شب از خانه بیرون شده و به نیازمندان، کمک رسانی نماید، بدون این که وقت و زمان برای خدمت کردن، در نظر بگیرد و تاریکی شب، مانع اش برای خدمت رسانی شود.

بر هر فرد مسلمان، این یک مکلفیت است که از نظام اسلامی حمایت و بر تطبیق احکام الهی، تلاش نماید، زیرا سعادت و کامیابی خود اش، خانواده اش، دوستان اش و برادران مسلمان اش در دنیا و آخرت، در این کار نهفته است.

یک انسان مسلمان، خوبی را هم به خود و هم به دیگران می خواهد و این از اساسات آموزه‌های دین مبین اسلام و فرهنگ اسلامی است. فردی که در این چنین نظامی بزرگ شده باشد، بدون شک که خادم ترین فرد به مردم اش خواهد بود و نظام اش، خادم ترین نظام به مخلوقات خدا.

هر آن توجهی که دین مقدس اسلام بر جامعه کرده باشد، همان توجه را یک مسئول در برابر مردم اش خواهد نمود و شکی نیست که دستورات جامعه ساز و انسان ساز دین مقدس اسلام، خوبی و سعادت مخلوق را می خواهد و آن جاست که وظیفه دار در حکومت اسلامی، خادم جامعه و کشور اش می باشد و توجه اش، فقط به خدمت برای مردم اش متمرکز می باشد.

اسلامي نظام او د رسنیو نقش:

حقمل وردګ

لکه څرنګه چې ټولو ته جوته ده، نظام په ټولنه کې د ملا د تیر حیثیت لري که یوه ټولنه نظام ونلري یا نظام ولري خو خپلواک نه وي د هغې ټولنې نظم تر سوال لاندې راځي.

که فکر وکړو په ټوله نړۍ کې نظامونه شتون لري دا ټول نظامونه خپلو ټولنو ته د خدمت کولو دعوه دار دي، اما که حقیقتا دې نظامونو ته نظر واچوو، په نړۍ کې به ډېر کم نظامونه وموندل شي چې خپلو ټولنو ته واقعي او کماحقه خدمات وړاندې کوي. په نړۍ کې یو له دغو نظامونو څخه چې واقعي خدمت کولو ته یې ملا تړلې ده، د افغانستان اسلامي نظام (اسلامي امارت) دی.

اسلامي امارت په داسې سختو شرایطو کې په افغانستان واکمن شو چې بلا ستونزې وار له مخه موجودې وې چې ښه بیلګه یې نا امني، فقر او ناچاري وه.

ددې ټولو ستونزو تر څنګ ناامني تر ټولو غټه ستونزه وه چې دلته یې شتون درلود، د دې تر څنګ بې کاري، د امنیت نشتون، فقر، اخلاقي فساد، اداري فساد ، بې عدالتي، ظلم، لوږه او ..... یو ویاړلي او باتور ملت تر ستوني نیولی و چې له دې امله یې ساه بنده بنده کیده؛ پدې وخت کې د لوی پاک او مهربان خدای په مرسته د زرګونو شهیدانو د وینو په برکت او د یو ځوریدلي، کړیدلي مظلوم ملت په دعا او د زړورو او سربښندونکو مجاهدینو په هڅو او قربانیو په افغانستان کې یو اسلامي نظام حاکم شو، باطل ماتې وخوړه او حق بری ته ورسید، د مظلوم افغان انسان سترګې د خوښۍ له اوښکو ډکې شوې سپین رنګي بیرغ چې منقش په لا اله الله محمد رسول الله دی د افغانستان په لر او بر هسک او رپاند شو. ددې اسلامي نظام په راتلو سره د ملت هیلې را وټوکیدې د یوه سوله ییز او پرمختللي افغانستان زیری هره خوا خپور شو.

په افغانستان کې سراسري ډاډمن امنیت تامین شو د ظلم او استبداد ځنځیرونه مات شول د هیواد هر وګړي د ارامۍ او سوکالۍ احساس

وکړ، پخوانۍ بې عدالتۍ ختمې شوې او تر ټولو مهمه خبره دا چې تر بل هر وخت په اسلامي نظام کې د مظلوم او بې اسرې افغان پوښتنه وشوه او غږ ته یې لبیک وویل شو.

همدا اوس د اسلامي امارت د حکومت د هر مسوول دروازه د هیوادوالو پرمخ پرانیستې ده هر څوک، هر وخت کولای شي خپلې ستونزې او غوښتنې د حکومت له مسوولینو سره په ډاډه زړه شریکې کړي او حکومت تعهد لري چې د هیوادوالو ستونزو او غوښتنو ته به پر وخت رسیدګي وکړي، له ظالم څخه به د مظلوم د حق پوښتنه حتمي کیږي او په دې برخه کې حکومت نهایت ډیر جدي دی.

د اسلامي امارت امیر المومنین حفظه الله د خپلې خاصې مهربانۍ له مخې چې د خپل هیواد له خلکو او ولسونو سره یې لري د عفوې فرمان صادر کړ چې ددې فرمان سره، ټولو هغو افغانانو ته چې د هر سمت او سیمې خلک دي که پر هر نظام کې یې دنده ترسره کړې ده، حتی هغه نظامي کسانو ته هم عفوه وشوه چې څه وخت مخکې د اسلامي امارت د مجاهدینو سره جنګیدل او لوړ ځاني او مالي تاوانونه یې ورته اړولي وو.

همدا اوس د اسلامي امارت حکومت غوښنه برخه له هغو مامورینو څخه تشکیل شوې ده چې په پخوانیو نظامونو کې یې دندې درلودې او دا د امارت د شفقت یو روښ مثال دی چې د خپل هیواد او هیوادوالو سره یې لري.

دا وې د اسلامي نظام فایدې چې له حاکمیت سره جوخت مو ولیدې دا چې اسلامي نظام تازه په هیواد واکمن شوی دی لا هم وخت ته اړتیا ده تر څو هغه خدمات چې د خلکو اړتیا ده او حق یې دی ورته ورسیږي، د ملت او ولسونو حوصلې باید لوړې وي، ځکه ټول کارونه، ستونزې او مشکلات هیڅ حکومت په یو یا دوه کلونو کې نه شي حلولی.

خپل اسلامي حکومت ته په تمه شئ اسلامي امارت چې کوم لوړ اهداف چې د ټولنې د خدمت په موخه ټاکلي دي هغې ته د رسیدو په درشل کې دی، شپه او ورځ کوښښونه روان دي تر څو د افغان انسان د ژوند د ښه والي لپاره اړین ګامونه واخیستل شي غوره کارونه او اړین خدمتونه ترسره کړي.

په لومړي قدم کې د اسلامي امارت د ټولو مسوولینو تر ټولو ستره هیله دا ده چې خپل خالق او مالک ځنې خوشحاله وي، شپه او ورځ کار روان دی چې افغانستان خلکو ته ښه خدمات وړاندې شي سړکونه یې په پاخه او اساسي ډول ورغول شي، مکتبونه، مدرسې او ښوونځي یې د وخت د غوښتنو سره سم او مجهز فعال شي، عمراني پروژې پلې شي چې ښه بیلګه یې د قوش تیپې کانال دی، اسلامي امارت د قوش تیپې کانال د لومړي فاز کارونه په داسې وخت کې بشپړ کړل چې د افغانستان د خلکو پیسې نړۍ د معلومو او نامعلومو دلایلو له وجې بلاک کړې دي؛ خو بیا هم اسلامي امارت وتوانید چې د اقتصادي ستونزو سربیره د قوشتیپې د کانال لومړی فاز بشپړ او ګټې اخیستنې ته وسپاری.

د قوش تیپې کانال تر څنګ په دې ورځو کې بل ښه خبر دا دی چې د هرات د سمنټو د پروژې ترون د دیرشو کلونو لپاره له ګلبهار ګروپ کورنۍ شرکت سره لاسلیک شو، په دې قرار داد سره به د سمنټو ورځنۍ تولید ۳۰۰۰ ټنه وي او ۵۰۰۰ ټنه هیوادوالو ته به د کار زمینه برابره شي. ددې ډول سترو او مهمو پروژو د

جوړولـو او بشـپړیدو خبرونـه واقعـا حقیقـي او وطندوسته افغانـان خپلـې راتلونکـې تـه هیلـه منـد کـوي او نهایـت ورتـه خوشـحاله کیـږي.

د نظـام مسـوولیت جوړیـږي چـې خپلـو خلکـو او ټولنـې تـه خدمـات ترسـره کـړي د اسـلامي امـارت د مشـرانو او رهبـرۍ سـتره هیلـه او ارمـان دا دی چـې هـم خـدای ج ځنـې خوشـحاله وي او هـم د افغانسـتان ولـس او خلـک، پـه همـدې موخـه ډېر د شـکر ځـای دی چـې د افغانسـتان پـه ګـوټ ګـوټ کـې پـه بیلابیلـو برخـو د اسـلامي امـارت د حکومـت لـه لـوري اړیـن خدمـات ترسـره کیـږي، پـروژې پلـې کیـږي، سـړکونه پخیـږي چـې ښـه بیلګـه یـې د کابـل ښـاروالۍ خدمـات دي چـې پـه کابـل ښـار کـې ترسـره شـول د ښـار ښـکلا، نظـم او صفایـي چـارو تـه ځانګـړې پاملرنـه شـوې ده، چـې پـدې کارونـو سـره ښـار یـوه نـوې او ښایسته بڼـه خپلـه کـړې ده. د ښـار عمومـي چوکونـه او سـړکونه د افغانـي انجینرانـو پـه مرسـته طرحـه، ډیزایـن او ګټـې اخیسـتې تـه وړانـدې کیـږي چـې پـه دې کارونـو سـره هـر افغـان د غـرور احسـاس کـوي.

اوس چــې د خدمــت هیلــه، پــلان او مدیریــت موجـود دی او د هیـواد پـه بیلابیلـو برخـو کـې کارونـه جریـان لـري، حتمـا او بایـد دغـه لاسـته راوړنـې د افغانسـتان لـه خلکـو او دنیـا سـره شـریکې شـي.

ددې معلوماتــو او پرمختګونــو د شـریکولو لپـاره رسـنۍ ځانګـړی نقـش او جایـګا لـري. د افغنسـتان اسـلامي امـارت د معلوماتـو شـریکولو تـه ژمن دی بایـد معلومـات لـه ولـس او رسـنیو سـره پـر وخـت شـریک شـي او پـدې برخـه کـې حکومـت خـاص پروګرامونـه لـري او خپلـو حکومتـي ویندویانـو تـه یـې دنـدې سـپارلې دي چـې د پـروژو، د حکومـت د لاسـته راوړنـو او پرمختګونـو اړونـد معلومـات پـر وخـت لـه رسـنیو او خلکـو سـره شـریک کـړل شـي.

د رسـنیو هـم مسـوولیت جوړیـږي چـې د معلوماتو شـریکولو پـه برخـه کـې د خپـل حکومـت سـره پـه خـورا صداقـت همـکاري وکـړي رسـنۍ بایـد داسـې څـه خپـاره نـه کـړي چـې زمـوږ د وطـن د دینـي او ملـي ګټـو خـلاف وي. د حکومـت لاسـته راوړنـې بایـد د رسـنیو لـه لارې لـه ولـس سـره شـریکې شـي. او داسـې څـه خپـاره نـه کـړو چـې د خلکـو د ناهیلـۍ سـبب ګرځـي او دا کار د یـو مسـلمان سـره ښـکلی نـه بریښـي. خپـل قیمتـي وخـت چـې بیـا هیـڅ کلـه هـم نـه راګرځـي د داسـې شـیانو خپرولـو تـه وقـف نـه کـړو چـې ددې ټولنـې هیـڅ درد نـه شـي دوا کولـی او پـه دې برخـه کـې مـوږ ټـول مسـوولیت لـرو تنهـا حکومـت مسـوول نـه دی هـر افغـان ژورنالیسـت او خبریـال هـم د خـدای ج پـه وړانـدې او هـم د خپـل هیـواد او خلکــو پــه وړانــدې مســوول دی چــې کــره معلومـات هغـه معلومـات چـې زمـوږ د ټولنـې د دردونـو پټـۍ او ملهـم ګرځـي تـر هیوادوالـو پـورې ورسـوي هیـواد زمـوږ او تاسـې ټولـو مشـترک کـور دی ددې کـور د پرمختـګ لپـاره بایـد ټـول لاسـونه سـره ورکـړو داسـې یـې ودان کـړو چـې ددې کورنۍ ټـول غـړي د ارامـۍ او خوشـحالۍ احسـاس وکـړي او پـر ځـان متکـي ژونـد تـه ورسـیږي زه خپلـو خبـرو تـه پـه دې بیـت د پـای ټکـی ږدم:

که زړونه سره یو کړو او لاسونه سره ورکړو

دا کانې به لعلونه شي دا بوټي به لونګ شي.

گناه و آثار سوء آن در جامعه

نویسنده: عبدالقیوم امیری

چکیده

الحمد لله والصلواه والسلام علی رسول الله وآله واصحابه اجمعین اما بعد: این اثر حاوی مقدمه، پشگفتار و چندین عنوان می باشد و پیش روی شما برخی از آثار گناه و معصیت بر دل سفید کاغذ نقش بسته به امید آنکه دلهای پاك و سفید شما از آلودگی و سیاهی گناه محفوظ باقی بماند. همانطور که در ادامه از نظر شما خواهد گذشت، ارتکاب گناه فقط موجب عقوبت اخروی نمیشود؛ بلکه بسیاری آثار ملموس و دنیوی در پی دارد که هر کدام به تنهایی برای وحشت وفرار از گناهان کافیست. به امید آنکه الله عزّوجّل من و شما را از تمامی گناهان- چه کوچك و چه بزرگ- مصؤن بدارد. آمین یا رب العالمین.

کلید واژه ها: گناه، جامعه، انسان، عذاب، اصرار و توبه.

مقدمه

الحمدلله نحمده ونستعینه و نستغفره و نعوذ بالله من شرور انفسنا و من سیئات اعمالنا من یهده الله فلامضل له ومن یضلل فلا هادی له و اشهد ان لا اله الاالله وحده لاشریک له و اشهد ان محمدا عبده و رسوله. سپاس و ستایش از آن خداوند است، و او را می‌ستائیم و از او هدایت و یاری می‌جوئیم. و از شر نفس و بدی کردار به او پناه می‌بریم، خدا هر کسی را هدایت کند گمراه‌کننده‌ای ندارد، و هر کسی را گمراه کند هدایت‌کننده‌ای ندارد، و بر پیامبر ص رحمت و هدایت درود و سلام می‌فرستیم، پیامبری که خداوند او را پس از انقطاع وحی فرستاد تا مردم را به استوارترین آئین هدایت کند، و بواسطه او چشم‌های کور و گوش‌های کر و دل‌های غافل را باز نماید.

مسأله اساسی تحقیق این است که اسباب گناه و آثار سوء آن در جامعه چیست؟

هدف کلی در مقاله پیش روی عبارت است از اینکه گناهان را بشناسیم تا خود و ملت عزیز خود را از آنها بر حذر داریم .

به نظر می رسد گناهان بسیاری است که نه تنها سبب نابودی زندگی فردی می شود بلکه آثاری سویی بر زندگی اجتماعی و اجتماع بشری انسانی دارد.

دررابطه به پیشینه این موضوع باید گفت تاجایی که من در این موضوع تحقیق کردم ؛ کدام کتاب ویا هم رساله ای به شکل مستقل ندیدم اگر چه این موضوع در کتب حدیث، وهمچنان دربعضی

ازکتـاب هـای دیگـر تحـت یـك عنـوان مجمـلاً بیـان شـده اسـت ؛ بنـاءً خواسـتم بخاطـر وضاحـت بیشـتر ایـن مـو ضـوع کـه همـه کـس از آن اسـتفاده بیشـتری بکنـد ایـن موضـوع را انکشـاف و وضاحـت دهـم چـرا کـه همـه مـردم دسترسـی کاملـی بـه زبان عربـی ندارنـد کـه از کتـب متـون حدیـث اسـتفاده کننـد، لـذا خواسـتم ایـن موضـوع را بـه زبان فارسـی بـه شـکل روان تحریـر نمایـم تـا کـه بـه صـورت واضـح همـه کـس اسـتفاده عظیمـی از آن ببـرد.

مبانی نظری تحقیق

الـف: اولیـن گنـاه و نافرمانـی کـه در آسـمان انجـام گرفـت

قـال اللـه تعالـی «وَإِذْ قُلْنَـا لِلْمَلَائِكَـةِ اسْـجُدُوا لِآدَمَ فَسَـجَدُوا إِلَّا إِبْلِيـسَ أَبَـى»[1] و چـون گفتیـم بـه فرشـتگان کـه سـجده کنیـد آدم را پـس بـه سـجده افتادنـد مگـر ابلیـس سـرباز زد)! و در جـای دیگـر خداونـد میفرماید«قَـالَ أَنَـا خَيْـرٌ مِّنْـهُ خَلَقْتَنِـي مِـن نَّـارٍ وَخَلَقْتَـهُ مِـن طِيـنٍ»[2] ترجمـه گفـت ابلیـس بهتـرم از وی آفریـده مـرا از آتـش و آفریـده او را از گل.

اولیـن گنـاه در آسـمان حسـادت ابلیـس بـه آدم بـود، آنـگاه کـه خداونـد بـه او فرمـان داد بـرای آدم سـجده نمایـد، بخاطـر تکبـر و غـرور و خودخواهـی سـجده نکـرد. پـس از آن، گنـاه آدم و حـوا بـود، آنـگاه کـه خداونـد بـه آنهـا دسـتور داد از ثمـر درخـت نخورنـد بـه تشویـق ابلیـس – لعنـت خـدا بـر او بـاد – از آن خوردنـد، سـپس توبـه کردنـد و خداونـد توبـه آنها را پذیرفـت، و چـون گنـاه، تـرک فرمـان در نـزد خداوند از ارتـکاب نهـی بزرگ‌تـر اسـت، بخاطـر ایـن آدم از خـوردن درخـت نهـی شـده بـود، و خداونـد توبـه او را پذیرفـت، و بـه ابلیـس دسـتور داده بـود بـرای آدم سـجده ببـرد و چـون امتثـال امـر نکـرد توبـه‌اش مـورد پذیـرش قـرار نگرفـت، چـون غالبـاً منشـاء ارتـکاب نهـی، منهـی عنـه اسـت، و منشـاء تـرک فرمـان و امـر، تکبـر و خودخواهـی اسـت، و کسـی کـه بـه انـدازه ذره‌ای تکبـر در قلبـش باشـد وارد بهشـت نمی‌شـود.

ب: اولیـن گنـاه و نافرمانـی کـه در زمیـن انجـام گرفـت

اولیـن گنـاه در زمیـن حسـادت قابیـل بـه بـرادرش هابیـل بـود تـا جایـی کـه او را بقتـل رسـاند، أعمـش از عبداللـه بـن مـره از مسـروق از عبداللـه بـن مسـعود رضـی عنهـم اجمعیـن روایـت می‌کنـد کـه پیامبـر ص فرمودنـد: هـر کسـی در زمیـن کشـته شـود برخـی از گنـاه آن بـر گـردن قابیـل اسـت، چون او اولیـن کسـی اسـت کـه قتـل را بـه راه انداخـت. هـر کسـی بـه ظلـم کشـته شـود برخـی از گنـاه آن گریبان‌گیـر قابیـل اسـت، و ایـن بخاطـر شـومی و بـدی گنـاه اسـت.

ج:انواع گناهای کبیره

١- شـریك آوردن بـه اللـه«ج» ٢- قتـل ناحـق ٣- سـحر وجـادو ٤- تـرك نمـاز ٥- تـرك دادن زكات ٦- خـوردن روزه مـاه رمضـان ٧- نافرمانـی از والدیـن ٨- دروغ بسـتن بـه اللـه «ج» ٩- قطـع صلـه رحـم ١٠- زنـا كـردن ١١- لواطت كـردن ١٢- سـود خـوردن ١٣- دزدی كـردن ١٤- قسم ناحـق حَدَّثَنَـا عَفَّـانُ حَدَّثَنَـا حَمَّـادُ بْـنُ سَـلَمَةَ حَدَّثَنَـا سَـعْدُ بْـنُ إِبْرَاهِيـمَ عَـنْ حُمَيْـدِ بْـنِ عَبْـدِ الرَّحْمَـنِ بْـنِ عَـوْفٍ عَـنْ عَبْـدِ اللَّـهِ بْـنِ عَمْـروأَنَّ رَسُـولَ اللَّـهِ صَلَّـى اللَّـهُ عَلَيْهِ وَسَـلَّمَ قَـالَ إِنَّ أَكْبَـرَ الْكَبَائِـرِ عُقُـوقُ الْوَالِدَيْـنِ قَـالَ قِيـلَ وَمَـا عُقُـوقُ الْوَالِدَيْـنِ قَـالَ يَسُـبُّ الرَّجُـلُ الرَّجُـلَ فَيَسُـبُّ أَبَـاهُ وَيَسُـبُّ أُمَّـهُ فَيَسُـبُّ أُمَّـهُ.[3]

قـال تعالـی: ياأَيُّهَـا الَّذِيـنَ ءامَنُـواْ إِذَا لَقِيتُـمُ الَّذِيـنَ كَفَـرُواْ زَحْفـاً فَـلاَ تُوَلُّوهُـمُ الأدْبَـارَ وَمَـن يُوَلِّهِـمْ يَوْمَئِذٍ دُبُـرَهُ إِلاَّ مُتَحَرّفـاً لّقِتَـالٍ أَوْ مُتَحَيّـزاً إِلَـى فِئَـةٍ فَقَـدْ بَـاء

۱ طه[۱۱۶]

۲ ص[۷۶]

۳ حدیث نمبر ۶۷۰۹) مسند احمد باب مسند عبدالله بن عمر صفحه (۲۴۷)

بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ [٤].

ترجمه: ای مومنان چون بهم آئید آنرا که کافرند(در حالیکه جمع شوند) در میدان جنگ پس مگردانید بسوی ایشان پشت هارا وهرکه بگرداند بسوی ایشان آن روز پشت خودرا مگر برای هرجنگ (رجوع کنان برای جنگی) یابرساند (پناه جویان) بسوی گروهی بدرستیکه باز گشت بخشمی از خدا و جای او جهنم است و بدجای باز کشتنی است دوزخ.

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُقَاتِلٍ أَخْبَرَنَا النَّضْرُ أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ حَدَّثَنَا فِرَاسٌ قَالَ سَمِعْتُ الشَّعْبِيَّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ الْكَبَائِرُ الْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ وَقَتْلُ النَّفْسِ وَالْيَمِينُ الْغَمُوسُ وفرار یوم الزحف))[٥]

قال تعالی: وَلاَ تَقْرَبُواْ الزِّنَى إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاء سَبِيلاً[6]. ترجمه: نزدیک مشوید بزنا (هرآئینه)آن است عمل زشت و بد راهی است.

ترجمه: و نزدیک زنا نشوید، که کار بسیار زشت، و بد راهی است! .

قال تعالی: أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ . [7] ترجمه: آیا بشتاب میروید برمردان جهان (برلواطت) ومیگذارید آنچه آفریده است برای شما پروردگار شما، از زنان شما بلکه شما قومی ازحد گذرندگانید»

قال الله وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّن الْعَالَمِينَ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ النِّسَاء بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ [٨]

ترجمه: و فرستادیم لوط را از وقت که گفت بقوم خود آیامیکنید عمل زشت (یعنی لواطت) که پیش از شما نکرده آن را هیچکس از عالمیان هرآئینه میروید بسوی مردان بشهوت بجز زنان بلکه شما گروه مسرفانید! قال تعالی: وَالَّذِينَ لاَ يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ الها ءاخَرَ وَلاَ يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلاَّ بِالْحَقِّ وَلاَ يَزْنُونَ وَمَن يَفْعَلْ ذَالِكَ يَلْقَ أَثَاماً يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَاناً إِلاَّ مَن تَابَ وَءامَنَ وَعَمِلَ عَمَلاً صَالِحاً فَأُوْلَئِكَ يُبَدّلُ اللَّهُ سَيّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَّحِيماً وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَالِحاً فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتاباً [٩].

ترجمه: و آنانکه نمی پرستند با الله معبود دیگر و نمیکشند آن نفسی را که حرام گردانیده الله (قتل) آنرا مگر بحق و نمیکنند زنا وهر که بکند آز آنچه مذکورشد ببیند جزای گناه دوچند کرده شود او را عذاب در روز قیامت و جاوید ه اند د رآن ذلیل مگر نیکو پس ایشانرا تبدل میکند الله به جای بدهای ایشان نیکیها و هست الله آمرزنده و مهربان و هرکه توبه کند و کند کار نیک پس (هرآئینه)وی رجوع میکند بسوی الله رجوع کردنی (پسندیده).

قال تعالی: وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُواْ أَيْدِيَهُمَا جَزَاء بِمَا كَسَبَا نَكَالاً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [١٠]و مرد دزد و زن دزد پس ببرید دستهای ایشانرا جزای آنچه بعمل آوردند عبرتی است از جانب خدا و خدا غالب داناست.

قال تعالی: إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوالَ الْيَتَامَى ظُلْماً إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِى بُطُونِهِمْ نَاراً وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيراً [١١].

ترجمه: هر آئینه آنانکه می خورند مال های

٤ [الأنفال ١٦]

٥ [حدیث نمبر ٦١٨٢ –] صحیح البخاری باب الیمین الغموس صفحه ٣٦٧.

٦ الإسراء:٣٢].

٧ الشعراء:١٦٥، ١٦٦].

٨ [الأعراف:٨٠، ٨١]

٩ الفرقان:٦٨–٧١].

١٠ [المائدة:٣٨]

١١ النساء:١٠].

یتیمـان را ناحـق جـز ایـن نیسـت کـه میخورنـد در شـکمهای خویـش آتـش را و زود مـی درآینـد در آتـش.

۲- آثار گناهان بر انسان

پیـش روی شـما برخـی از آثـار گنـاه و معصیـت بـر دل سـفید کاغـذ نقـش بسـته بـه امیـد آنکـه دلهـای پـاك و سـفید شـما از آلودگـی و سـیاهی گنـاه محفـوظ باقـی بمانـد. همانطـور کـه در ادامـه از نظـر شـما خواهـد گذشـت، ارتـکاب گنـاه فقـط موجـب عقوبـت اخـروی نمیشـود؛ بلکـه بسـیاری آثـار ملمـوس و دنیـوی در پـی دارد کـه هـر کـدام بـه تنهایـی بـرای وحشـت وفـرار از گناهـان کافیسـت. بـه امیـد آنکـه اللـه عزّوجّـل مـن و شـما را از تمامـی گناهـان- چـه کوچـك و چـه بـزرگ- مصـون بـدارد.

الف:محروم شدن از علم

یکـی از مهمتریـن آثـار گنـاه، محـروم شـدن از علـم و دانـش اسـت؛ علمـی کـه خداونـد در قـرآن و سـنّت قـرار داده اسـت و مایـه سـعادت دنیـوی و اخـروی بشـر اسـت؛ انسـانهای گناهـکار از ایـن علـم محـروم میشـوند. اللـه عزّوجّل میفرمایـد: « ... وَاتَّقُـواْ اللّـهَ وَيُعَلِّمُكُـمُ اللّـهُ وَاللّـهُ بِكُلِّ شَـيْءٍ عَلِيـمٌ [۱۲]. « و بترسـید از خـدا و مـی آمـوزد شـما را خـدا و خـدا بهـر چیـز داناسـت..»

ب:ضعیف شدن قلب

گنـاه و معصیـت، قلـب را ضعیـف و تاریـک میکنـد و آن را بـه خرابـه ای تبدیـل میکنـد کـه هیـچ اراده و تصمیـم خوبـی از آن تـراوش نمیکنـد. بـا اصـرار بـر گنـاه و انباشـته شـدن آن، خداونـد قلـبِ گنهـکار را مهـر میکنـد؛ بـه همیـن دلیـل، قلـب انسـان، کـور و صاحـب آن در زمـره غافـلان محشـور میشـود. آتـش جهنـم اول قلبهـا را مـورد حملـه قـرار میدهـد و آن را بـا بدتریـن شـعله هـای خـود مـی سـوزاند.

ج:خواری و ذلت‌گناه

انسـان را ذلیـل و خـوار مـی کنـد و عزّت و سـربلندی را از او مـی گیـرد. قـال اللـه تعالـی: { مَـن كَانَ يُرِيـدُ الْعِـزَّةَ فَلِلَّـهِ الْعِـزَّةُ جَمِيعـاً إِلَيْـهِ يَصْعَـدُ الْكَلِـمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَـلُ الصَّالِـحُ يَرْفَعُـهُ وَالَّذِيـنَ يَمْكُـرُونَ السَّـيِّئَاتِ لَهُـمْ عَـذَابٌ شَـدِيدٌ وَمَكْـرُ أُوْلَئِـكَ هُـوَ يَبُـورُ.[۱۳] ترجمـه: هرکـه میخواهـد عـزت پـس اللـه اسـت عـزت همـه بسـوی او بـالا میـرود سـخن پـاک و کار نیـک بلنـد میگردانـد آنـرا و آنانکـه فریـب میکننـد فریـب هـای بـد ایشانراسـت عـذاب سـخت و فریب آن جماعـت هـلاک میشـود.

د: از بین رفتن«حیاء»

یکـی از اثـرات بـد گنـاه، از بیـن رفتن«حیاء» اسـت. حیـاء کـه مایه زنـده بـودن قلـب و اصل همـه خوبیها و خیرهاسـت، بـر اثـر تکـرار گنـاه و اصـرار بـر آن، از بیـن میـرود. رسـول اکـرم صلـی اللـه علیـه و سـلم مـی فرمایـد: « حَدَّثَنَـا سُـلَيْمَانُ بْـنُ حَـرْبٍ حَدَّثَنَـا حَمَّـادٌ عَـنْ إِسْـحَقَ بْـنِ سُـوَيْدٍ عَـنْ أَبِـي قَتَـادَةَ قَـالَ كُنَّـا مَـعَ عِمْـرَانَ بْـنِ حُصَيْـنٍ وَثَـمَّ بُشَـيْرُ بْـنُ كَعْـبٍ فَحَـدَّثَ عِمْـرَانُ بْـنُ حُصَيْـنٍ قَـالَ قَـالَ رَسُـولُ اللَّـهِ صَلَّـى اللَّـهُ عَلَيْـهِ وَسَـلَّمَ الْحَيَـاءُ خَيْـرٌ كُلُّـهُ »[۱٤](

هـ:قلت در رزق انسان

گنـاه باعـث از بیـن رفتـن رزق و روزی و نعمتهـای خـدا بـر بنـدگان میشـود و سـبب می شـود کـه برکت از رزق و روزی و عمـر و علـم و عمـل انسـان گرفتـه میشـود.قال اللـه تعالـی: {وَلَـوْ أَنَّ أَهْـلَ الْقُـرَى آمَنُـواْ وَاتَّقَـواْ لَفَتَحْنَـا عَلَيْهِـم بَـرَكَاتٍ مِّـنَ السَّـمَاءِ وَالأَرْضِ وَلَــكِن كَذَّبُـواْ فَأَخَذْنَاهُم بِمَـا كَانُواْ يَكْسِـبُونَ .[۱۵]« اگر اهـل دههـا ایمـان آوردنـدی و پرهیـز گاری کردنـدی هرآئینـه میکشـادیم برایشـان برکتهـا از جانب آسـمان و زمیـن و لیکـن تکذیـب کردنـد پـس گرفتیم ایشـانرا

۱۲ {۲۸۲}البقرة

۱۳ (۱۰) فاطر }

۱٤ حدیث نمبر ۴۱۶۳ –) سنن ابی داود باب فی الحیاء صفحه (۴۱۷) حیاء همه اش خیر است.

۱۵ (۹۶)الأعراف}

بوبـال آنجـه میکردنـد.

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عِيسَى عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ عَنْ ثَوْبَانَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَزِيدُ فِي الْعُمْرِ إِلَّا الْبِرُّ وَلَا يَرُدُّ الْقَدَرَ إِلَّا الدُّعَاءُ وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيُحْرَمُ الرِّزْقَ بِالذَّنْبِ يُصِيبُهُ) «همانـا شـخص بـه وسـیله ی گناهـی کـه انجـام میدهـد از رزق و روزی محـروم میشـود.(۱۶
ر:فراموشی خدا

امّـا بدتریـن اثـر گنـاه: همانطـور کـه انسـان خـدا را فرامــوش میکنــد، خداونــد نیــز او را فرامــوش میکنـد. خداونـد بـرای چنیـن شـخصی دو عقوبـت قـرار داده اسـت. بـه ایـن آیـات توجـه کنیـد: { وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ .[17] ترجمـه : و مشـوید مانند آنانکـه فرمـوش کردنـد خـدا را پـس فرامـوش گردانیـد خـدا از اوشــان نفســهای ایشــانرا آن جماعــت ایشــانند نافرمانــان.

ز: فســاد و خرابــی در آب و هوایکــی از عواقــب گنـاه فسـاد و خرابـی در آب و هـوا وزراعـت و میـوه هـا میباشـد. اللـه تبـارك و تعالـی میفرمایـد: {ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ .[18]
ترجمه:پدیـد آمـد خرابـی در بـر و بحـر بـه سـبب آنچـه کـه بـه عمـل آورد دسـتهای مـردم تابچشـا نـد ایشـانرا جـزاز بعـض آنچـه کـرده بودنـد تـا ایشـان بازگردنــد.

ح: زلزله و طوفان

گنــاه، انســانها را بــه وســیله ســیل و زلزلــه ،رانــش زمیــن و طوفــان و صاعقــه و انفجــار هــلاک میکنــد و از بیــن مــی بــرد از ام المومنیـن زینـب بنـت جحـش رضـی اللـه عنهـا روایـت شـده کـه میفرمایـد: (ی يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنَهْلِكُ وَفِينَا الصَّالِحُونَ قَالَ نَعَمْ إِذَا كَثُرَ الْخَبَثُ)[۱۹]

ای رسـول اللـه آیـا در حالیکـه انسـانهای صالـح دربیـن ما هسـتند، دچـار هلاکـت میشـویم؟ فرمود: بلـه، هـرگاه فسـق و فجـور زیـاد شـود. از سـهل بـن سـعد رضـی اللـه عنـه روایـت شـده اسـت پیامبـر خـدا –صلـی اللـه علیـه وسـلم– فرمـود: «سـیکون فـی آخـر الزمـان خسـف، وقـذف ومسـخ» قیـل: ومتـی ذلـک یـا رسـول اللـه؟ قـال: «إذا إذَا ظَهَرَتِ الْمَعَازِفُ وَالْقَيْنَاتُ، وَاسْتُحِلَّتِ الْخَمْرُ »[۲۰]

«در آخـر الزمـان زبونـی و خـواری، دشـنام و ناسـزا و زشـتی و بـد شـکلی ظاهـر میشـود سـؤال شـد چـه وقـت ای پیامبـر خـدا؟ فرمودنـد «وقتـی کـه آلات موسـیقی و زنـان خواننـده ظاهـر شـوند و شـراب حـلال دانسـته نشـود»».

۳– گناهانیکه باید پرهیزکرد

الف:گناهان کبیره

گناهـان کبیـره را بشناسـید و از آن خـود داری نماییـد. تعریـف گناهـان کبیـره : هـر گناهیکـه بـه نـص صریـح قرآنکریـم ویـا احادیـث شـریف عـذاب ، حـد ویـا مجازات شـرعی داشـته باشـد گنـاه کبیـره گفتـه میشـود وبعضـی اوقـات گناهـان صغیـره نیـز تبدیـل بـه گناهـان کبیـره میشـود.مانند مثـال هـای ذیـل:

۱– در صورتیکـه شـخص بـه انجـام گنـاه صغیـره اصـرار ورزد.

۲– در صورتیکـه شـخص برانجـام گنـاه صغیـره خوشـحال شـود.

۳– در صورتیکـه شـخص پـس از انجام گنـاه صغیره آنـرا بـه مـردم تعریـف کند .

۱۶حدیث نمبر ۴۰۱۲ –)سنن ابن ماجه باب العقوبات صفحه ۲۸

۱۷ (۱۹ الحشر)}

۱۸ ۴۱ الروم)}

۱۹ (حدیث نمبر(۳۳۳۱) صحیح البخاری باب علامات النبوت فی الاسلام صفحه(۴۳۲)

۲۰ (حدیث نمبر (۵۶۷۸)المعجم الکبیر لطبرانی صفحه(۴۲۹).

٤- در صورتیکه شخص گناه صغیره را کوچك و حقیر بشمارد.

٥- در صورتیکه گناه صغیره از روی تکبر در برابر دستورات الله «ج» باشد.

٦- در صورتیکه گناه صغیره از اشخاص متقی و عالم سرزند.

گناهانی که باید از آن پرهیز شود، و پیامبر در حدیث صحیح از آن نهی فرموده است:

ب- تکبر:کسی که به اندازه ذره‌ای تکبر در دل داشته باشد وارد بهشت نمی‌شود.

ج- ریا:کسی که خود را در بین مردم بزرگ جلوه دهد خداوند در قیامت او را شرمسار می‌کند، و هر کس ریا نماید خداوند اسرارش را فاش می‌کند.

د- جاسوسی:کسی که به سخن مردم گوش فرادهد - در حالی که دوست ندارند یا از او دوری می‌کنند - در روز قیامت فولاد گداخته به گوشش می‌ریزند.

هـ- نمامّی: نمامّ وارد بهشت نمی‌شود نمامّ: سخن‌چین است.

ر- غیبت :نام بردن کسی به چیزی است که دوست ندارد» پیامبر ص می‌فرماید: «در شب معراج جماعتی را دیدم ناخن‌های فولادی داشتند و با آن صورت و سینه خود را می‌شکافتند، گفتم: ای جبرئیل اینها کی هستند؟ گفت: اینها کسانی هستند که گوشت مردم را می‌خورند - کنایه از غیبت - و بدگوئی آبرو و حیثیت دیگران می‌کردند.

ز- نفرین کردن: نفرین کردن مؤمن مانند کشتن وی است، نفرین‌کنندگان در روز قیامت نمی‌توانند شفاعت‌کننده و شاهد باشند.

ح- حسادت: از حسد ورزیدن پرهیز کنید چنانچه آتش هیزم را می‌سوزاند، حسادت نیز حسنات را نابود می‌کند.

ط- تکفیر مسلمان: هر کسی به برادر مسلمانش بگوید: ای کافر، این کلمه به یکی از آنها برمی‌گردد، اگر آن شخص کافر باشد به او برمی‌گردد، و در غیر این صورت به گوینده بر می گردد.

٤-پاک‌کننده‌های گناهان

آگاه باش - خدا به ما و شما و هر مسلمانی رحم کند - برای دور ساختن آثار شوم گناه - چنانچه قبلاً ذکر کردیم - توبه محض کافی نیست، بلکه پاک‌کننده‌های می‌خواهد تا بصورت کامل پاک شود، مانند پاک کردن ظرفی که سگ آن را نجس کرده است!، پیامبر ص می‌فرماید :اگر سگ زبان خود را در ظرفی فروکرد لیسید آن را هفت بار بشوئید و برای بار هشتم آن را خاک‌آلود کنید.

الف:توبه نصوح

قرآن می‌فرماید: {قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.[21] ترجمه:بگوی(از طرف من) ای بندگان من آنانکه زیادتی کردند بر نفسهای خود نا امید مشوید از مهربانی الله بتحقیق الله می آمرزد گناهان را همه (هرآئینه) اوست آمرزگار مهربان.

ب:حسنات محوکننده گناها: قرآن کریم می‌فرماید: { وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ

٢١ }، (الزمر: ٥٣).

ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ} [22]ترجمه :و برپاکن نماز را دو طرف روز و قسمتی از شب هرآئینه نیکوئی ها میبرد بدیها را این (بندی هست پندیذیران را) یادگاری است یاد گیرند گان را.

ج: و از جمله آن کار نیک و صدقه است

دعای مؤمن برای مؤمن: مانند طلب مغفرت مؤمن برای مؤمن و نماز بر جنازه، تا برایش شفاعت کنند .شفاعت پیامبر ص در حدیث صحیحی پیامبر ص می‌فرماید: شفاعت من برای صاحبان کبیره از امتم است. مصیبت‌های که پاک‌کننده در دنیا هستند: هیچ غم و مشکل و بیماری به کسی نمی‌رسد جز اینکه خداوند بواسطه آن گناهی از گناهان او را می‌آمرزد، به شرطی که بر آن صبر داشته باشد.

نتیجه گیری

از آنچه که در این مقاله بدست می آید اینست:

- هنگامی که می‌خواهیم در دنیا و آخرت سالم باشیم باید از عاقبت گناهان بیمناک و برحذر باشیم، و این جز با ترک گناهان و دوری از آنها، و طلب آمرزش دائمی ممکن نیست.
- موارد زیر من شما را از فکر گناه محافظت می‌کنند:
- یقین داشتن به اینکه خداوند آگاه و ناظر قلب و عمل و فکر انسان است ؛پس باید حیاء و شرم از خداکرد.
- شرم از اینکه پروردگار در – خاکی که برای شناخت و معرفت خویش آفریده – فکر گناه را در آن از شما مشاهده می کند.
- دانستن اینکه گناه مانند دانه‌های گندمی است که صیاد برای صید پرندگان روی زمین پخش میکند.
- دانستن این که پلید با ایمان در یک قلب جمع نمی‌شوند، مگر اینکه یکی بر دیگری غالب می‌شود
- دانستن این که: چنین گناهان و آرزوی جاهلانه است، و برای صاحبش جز پشیمانی چیزی بدنبال ندارد. مطالبی که ملاحظه کردید چیزی بود دوست داشتم در این بحث کوتاه بخاطر اهمیت موضوع و گله و شکایت مردم از سنگدلی، و از بین رفتن برکات، و وسوسه‌های شیطانی به آن اشاره کنم و خصوصاً عامل اصلی آن شوم بودن گناه - پناه به خدا - می‌باشد، پس اگر خطا و اشتباهی در آن پیدا کردید از بنده حقیر است، واستغفرالله العظیم.

فهرست منابع

۱- قرآن کریم.
۲-صحیح البخاری
۳-صحیح المسلم
٤- مسند احمد
۵-سنن ابی داود
٦-المعجم الکبیر لطبرانی

۲۲ (هود: ۱۱٤)

بازسازی سالنگ نوید مسرت بخش!

طلحه مبارز بدخشانی

بازسازی سالنگ نوید مسرت بخش در مسیر بازسازی، آبادی و عمرانی کشور برای ملت رنجدیده ما می‌باشد، زورمندان سالنگ را در جنگ های داخلی بخاطر منافع شخصی خویش تخریب نمودند، در طول دو دهه این تونل به شکل اساسی با وجود منابع و بودجه ترمیم نگردید، بنام تونل سالنگ ملیون ها دالر حیف و میل گردید و برای زورمندان ساختمان ها و قصرها تعمیر گردید.

امارت اسلامی افغانستان با وجود مشکلات اقتصادی و کمبود بودجه برای بازسازی پروژه های مختلف خصوصا سالنگ ها از جد و جهد کار گرفته و برای رفع مشکلات عابرین عملا کار ترمیم سالنگ ها را در روز چهارشنبه ۲۱ سرطان سال جاری شمسی توسط معاون اقتصادی ریاست الوزراء محترم ملا برادر آخند حفظه الله افتتاح نمود، امروز چهارشنبه ۲۹ قوس سال جاری نیز خبر خوشحال کننده‌ای را به مناسبت به بهره برداری سپردن آن نیز از طریق منابع دولتی شنیده شد، که این پروژه را در باب بازسازی می‌توان بزرگترین دست آورد قلمداد نمود.

امارت اسلامی، منافع ملی را تعقیب نموده برای آبادی و بازسازی در نقاط مختلف کشور گام های عملی برداشته است، پروژه بازسازی تونل سالنگ که از بودجه دولت و عواید داخلی پرداخته شده است، در این شرائط که تحریم های گونا گون بالای مسئولین و حکومت امارت اسلامی متوجه است، پیشرفت مهم اقتصادی به شمار می‌رود.

سالنگ ها نه تنها نقطه وصل کننده مرکز و جنوب به ولایت شمال بوده بلکه راه ترانزیتی و نقطه وصل به کشور های آسیایی میانه نیز می‌باشد، که از این ناحیه می‌توان اهمیت آنرا حائز اهمیت در انتقال کالاهای تجاری و بازسازی آن برای رفع مشکلات مردم و مسافرین یک گام مهم تلقی نمود.

شاهراه‌ها، شاه‌رگ‌های حیاتی ارتباطی برای مردم افغانستان محسوب می‌شوند

نسیم حقجو

بدن انسان برای انتقال مواد مورد نیاز اعضایش و حفظ ثبات و استواری اش، در کنار استخوان‌ها، به شاهرگ‌ها نیاز دارد و شاهرگ‌ها رابطه بین اعضای بدن را تامین می‌کنند. همچنان مواد ضروری و ویتامین‌ها از طریق همین شاهرگ‌ها به تمام نقاط بدن می رسند.

در یک کشور نیز شاهراه‌ها، وظیفه شاهرگ‌ها را برای ولایات و مرکز کشور انجام می‌دهند.

شاهراه‌های کشور که ولایات شمال، جنوب، شرق و غرب را به کابل مرکز کشور وصل می‌کنند، از اهمیت حیاتی برخودار اند.

شاهراه سالنگ که شمال را به مرکز کشور وصل می‌کند و شاهراه کابل هرات که زون جنوب و غرب را به کابل وصل می‌نماید، سال‌هاست که مورد استفاده قرار می‌گیرد.

به دلیل سپری شدن مدت زمان زیادی از که ساخت این شاهراه‌ها میگذرد و زیاد مورد استفاده واقع شده، قسمت‌های از آن از بین رفته و نیاز به ترمیم دارند.

خوشبختانه در سال جاری، روند ساخت و ساز شاهراه‌ها در کشور آغاز و جریان دارد.

شاهراه شمال کشور _ کابل در قسمت‌های مختلف که سالنگ‌ها نیز از مهم‌ترین بخش‌های آن بود، ترمیم اساسی شده است.

شاهراه هرات _ کابل نیز تحت کار است که با تکمیل شدن کار آن، یک برنامه حیاتی و مهم طرح و اجرا گردیده.

از به عملکرد شاهرگ‌ها در بدن نظری بندازیم، می‌بینیم که چقدر برای بدن حیاتی اند و تمام نقاط بدن را حمایت و مجهز به سلاح سلامتی می‌سازند. شاهراه‌ها نیز چنین کاری را می‌کنند. اگر این شاهراه‌ها به مشکلی دچار شود، شکی نیست که در روند زنده‌گی و سلامتی افراد تاثیر منفی میگذارد و در سیستم بدن، خلل وارد می‌نماید.

به همین دلیل است که شاهراه‌ها در هر کشور اهمیت حیاتی و جایگاه خاص دارند.

خوشبختانه که کار بازسازی این شاهرگ‌های حیاتی و مهم جریان دارد که با حمایت و پشتیبانی حکومت و نهادهای مختلف، تکمیل و به بهره برداری سپرده شوند.

چگونه کارها با یک مرتبه انجام دادن شروع می شوند(!)

احمدالله جلالی، محصل سال چهارم پوهنحی
ژورنالیزم و ارتباطات جمعی پوهنتون هرات

در این مقالـه خواهیـم فهمیـد کـه چگونـه افـراد بـه کار هـای پسـندیده و خـوب روی می‌آورنـد و همچنیـن چگونـه بـه کارهـای کـه باعـث طـرد آنها از طـرف جامعـه می‌شـود دچـار می‌شـوند و سـر آغـاز ایـن همـه شـهرت، ثـروت و احتـرام از کجـا سـر چشـمه می‌گیـرد و همچنیـن سرچشـمه‌ای کار هـای خـلاف، اعتیـاد بـه مـواد مخـدر، دزدی، قتـل و زورگیـری هـا از کجـا می‌باشـد. اسـتعمال سـیگار یکـی از مشـکلات جـدی جامعـه ماسـت کـه عواقـب بلنـد مـدت و خطرناکـی بـرای سـلامتی افـراد دارد. امـروزه کـه سـوزاندن سـیگار بیـن جوانـان و نوجوانـان یـک امـر معمـول شـده اسـت بـی خبـر از ایـن کـه خـود دشـمن سـلامتی خـود شـده انـد و بـا سـوزاندن هـر سـیگاری خـود را بـه تدریـج مـی کشـند.

هـرکاری یـک نقطـه آغـاز دارد، یکبـار اول دارنـد همـه‌ای آن افـراد معتـاد بـه مـواد مخـدر کـه در گوشـه و کنـار سـرک‌ها، کنـار جوییارهـا و سـطل‌های زبالـه خوابیـده انـد یـک روزی فـرد سـالم، صحتمنـد و دارای احتـرام بودنـد. همـه‌ای آن افـراد کـه امـروزه منحیـث جنایـت کار، قاتـل و بدتریـن انسـانها در دنیـا شـناخته می‌شـوند و دنیـا بـه آنهـا منحیـث یـک فـرد منفـور و طـرد شـده نـگاه می‌کنـد یـک روز یـک افـراد عـادی و دارای احتـرام بودنـد.

همچنیـن همـه‌ای افـراد مشـهور، افـرادی کـه دارای احتـرام انـد دارای یـک زندگـی رویایـی هسـتند کـه همـه آرزوی داشـتن آن را دارنـد. افـراد معمولـی مثـل اکثریـت مـردم بودنـد. بـا انتخـاب درسـت و یـک مرتبـه انجـام دادن آن و بـه مراتـب تکـرار آن شـهرت، ثـروت و احتـرام را بـرای خـود رقـم زدنـد. افـراد معتـاد و کسـانیکه منفـور جامعـه قـرار گرفتند بـا یـک مرتبـه انجـام کار خـلاف و بـه مراتـب تکـرار آن باعـث نابـودی خـود شـدند.

از ایـن دو نحـوه زندگـی و انتخـاب هـای کـه دوطبقـه از جامعـه بـرای خـود برگزیـده انـد، همـه افـراد کـه در ابتـدا راه قـرار دارنـد و مـی خواهنـد

انتخاب درست انجام دهند و همچنین افرادی که راه اشتباه را در پیش دارند می‌توانند درس بگیرند و تصمیم های خود را برای داشتن آینده بهتر تغییر دهند.

در این بخش به ذکر داستان یکی از معتادین که چگونه معتاد شده است می پردازیم.

اولین بار که سیگار را تجربه کردم، فکر می کردم که این تنها یک تجربه یک باره است و هیچ تاثیری بر من نخواهد داشت. اما به زودی متوجه شدم که این تجربه تنها یک باره نبود و من به آرامی به سمت اعتیاد به سیگار حرکت کردم. در آن زمان، دوستانم و من در یک مهمانی بودیم و هوا خیلی سرد بود.

یکی از دوستان یک بسته سیگار با خود داشت و بعد از چند دقیقه، او شروع به سوزاندن یک سیگار کرد. من هم که هنوز هیچ تجربه‌ای از سیگار نداشتم، تصمیم گرفتم که یک بار امتحان کنم.

اولین عباراتی که به دوستم گفتم این بود: "فقط یک بار می خواهم امتحان کنم و هیچ وقت دوباره نخواهم کرد."

اما آن تجربه، تنها یک بار نبود. بعد از آن شب، هر روز شروع به سوزاندن سیگار می‌کردم. در ابتدا، فقط در مواقع استراحت و با دوستانم سیگار می سوزاندم، اما به زودی به سفر های تنها و حتی در خانه نیز شروع به استعمال سیگار کردم.

به مرور زمان، فهمیدم که اعتیاد به سیگار به راحتی قابل تشخیص نیست. من فکر می کردم که می توانم هر زمان که بخواهم، از سیگار دست بکشم. اما واقعیت این بود که هر روز بیشتر به سیگار نیاز داشتم و در نهایت، این وابستگی من را کنترول می کرد.

حقیقت این است که پس از یکبار استعمال سیگار، فرد نمی‌تواند از آن دوری کند. احساس عجیب و جذاب را تجربه می کند. آن حس، احساس قدرت و اعتماد به نفس را به فرد منتقل می‌کند. در ابتدا فقط در مهمانی‌ها و جمع دوستان استعمال می کنند، اما به تدریج سیگار به یک بخش اساسی از روزمره آنها تبدیل می‌شود. هرگز فکر نمی‌کنند که به سیگار وابسته شده اند، اما متوجه می‌شوند که دچار اعتماد به نفس مصنوعی شده اند و بدون سیگار نمی‌توانند به خوبی عمل کنند.

حالا که به سال‌ها اعتیاد به سیگار دست یافته ام، متوجه شده‌ام که چگونه یکبار به استعمال سیگار معتاد شدم.

این تجربه نشان داد که هر چقدر کوچک و غیر ضروری به نظر برسد، استفاده از مواد مخدر می‌تواند به طوری جدی زندگی فرد را تحت تاثیر قرار دهد. من هنوز در حال تلاش برای از بین بردن این وابستگی هستم و به دیگران توصیه می‌کنم که هرگز با استعمال هر گونه ماده مخدر آزمایش نکنند، زیرا عواقب آن ممکن است بسیار جدی باشد.

په افغانستان کې د مهاجرت نړیواله ورځ ولمانځل شوه

د قوس (۲۷) مه چې د ۲۰۲۳ میلادی کال د ډیسمبر له ۱۸ مې نیټې سره برابره ده د مهاجرت د نړیوالې ورځې په نوم نومول شوې ده. د مهاجرت نړیواله ورځ د افغانستان اسلامی امارت د ریاست الوزراء اقتصادی مرستیال مولوی عبدالغنی برادر اخند او د ریاست الوزراء اداری مرستیال مولوی عبدالسلام حنفی د کډوالو او بیرته راستنېدونکو چارو وزارت وزیر الحاج خلیل الرحمن حقانی، ملی تجارانو سپین روبو، تاثیر ګذاره شخصیتونو، ځوانانو او د افغانستان د اسلامی امارت کابینې لوړ رتبه چارواکو کډون کې د حکومت د اطلاعاتو او رسنیو مرکز په کې ولمانځل شوه. دغه ستره او شانداره غونډه چې په کابل کې په مرمرمین قصر کې جوړه شوې وه د اسلامی امارت د چارواکو لخوا د افغانانو د مهاجرت په اساسی دلایلو علمی بحثونه او خبرې اترې ترسره شوې او ښکاره مثالونه یې ذکر شول چې ولې د تاریخ په بیلابیلو دورو کې د افغانستان خلک مهاجرت ته اړ کړل شوی دی، ددې تر څنګ د افغانستان د اسلامی امارت د ریاست الوزراء اداری مرستیال په هغه خدمتونو او فعالیتونو بشپړه رڼا واچوله او ټول جزیات یې شریک کړل چې تر دې دمه د مهاجرینو ستونزو ته د رسیدنې عالی کمېسیون تر سره کړی دی.

ددې تر څنګ په دې پرتمینه غونډه کې د ریاست الوزراء اقتصادی مرستیال مولوی عبدالغنی برادر اخند هم ارزښتناکه وینا ګډونوالو ته واوروله او په خپلو خبرو کې یې زیاته کړه چې د افغانستان اسلامی امارت رهبری په ټول توان هڅه کوی چې خپلو بیرته راستنېدونکو هیوادوالو ته په وطن کې د ښه ژوند زمینه برابره کړی او په دې برخه کې موږ تر دې دمه ښې لاسته راوړنې لرو او اسلامی نظام ژمن دی چې خپل ملت ته د نورو خدمتونو تر څنګ د بیرته راستنېدونکو هیوادوالو لپاره اړین او پر وخت خدمات وړاندې کړی.

د مهاجرینـو د تجلیـل او لمانځنـې پـه دې غونـډه کـې د کډوالـو او بیرتـه راسـتنېدونکو چـارو وزارت رهبـری هـم د مهاجـرو ورونـو لپـاره د غـوره خدمتونـو د ترسره کولـو پـه اړه خپـل د ښـه چوپړ کولـو دریـغ لـه هیوادوالـو او رسنیو سـره شـریک کـړ او ډاډ یـې ورکـړ چـې پـه پـوره اخـلاص او صداقـت سـره بـه خپـل تـوان امکانـات پـه لاره اچـوی تـر څـو خپلـو مهاجرینـو هیوادوالـو تـه اړینـې مرسـتې او خدمـات ورسـوی او پـه دې برخـه کـې بـه خپلـه همـکاری دریـغ نکـړی. او زیاتـه یـې کـړه چـې افغانسـتان د نـړی یـو لـه هغـه هیوادونـو څخـه دی، چـې پـه میلیونونـو اتبـاع یـې د تیـرو تپـل شـویو جګـړو،ناامنیـو، بـې عدالتیـو او یرغلونـو لـه امله بیلابیلـو هیوادونـو تـه مهاجـر شـوی دی او ددې مهاجرتونـو تـر ټولـو سـتر لامـل د شـرقی بـلاک لاسـوهنې او پـه پـای کـې د افغانسـتان پـه پاکـه خـاوره یرغـل و، چـې لـه املـه یـې میلیونونـه انسـانان شـهیدان، میلیونونـه انسـانان معیـوب او معلـول، میلیونونـه نـورو هیوادونـو تـه مهاجـر او میلیونونـه د هیـواد دننـه بـې ځایـه او در پـه در شـول.

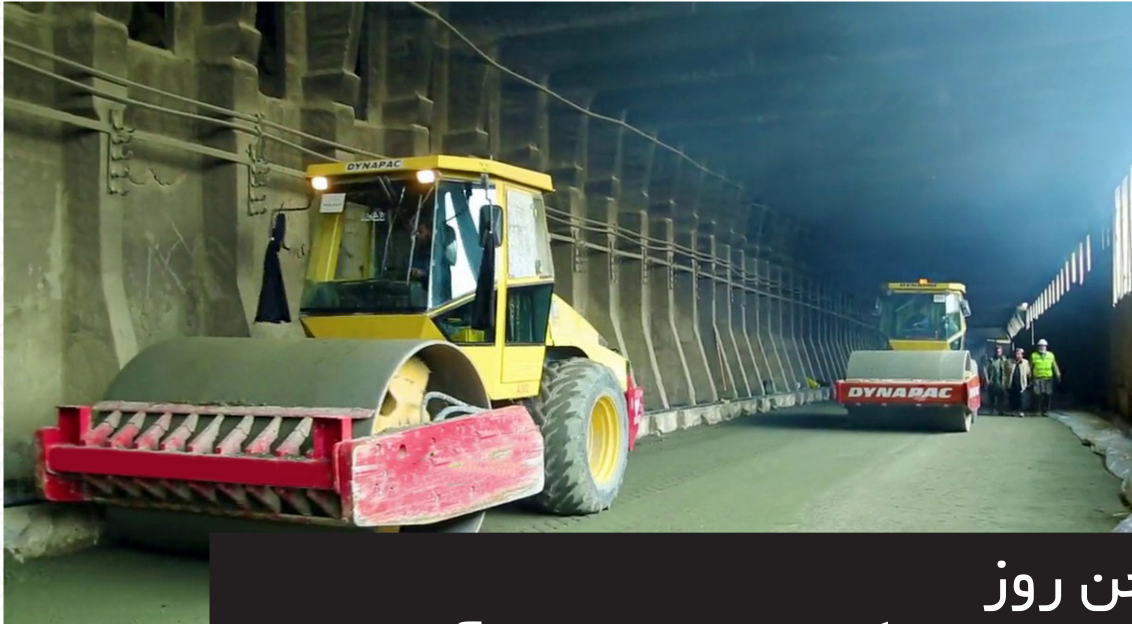
پـدې ناسـته کـې د کډوالـو او بیرتـه راسـتنېدونکو چـارو وزارت مرسـتیال هـم خبـرې وکـړې هغـه پـه خپلـو خبـرو کـې زیاتـه کـړه؛ چـې کـه څـه هـم د امـارت لـه واکمنېـدو تـر دې دمـه ډیـری افغانـان خپـل ګـران هیـواد تـه راسـتانه شـوی خـو اوس هـم تـر دې دمـه پـورې تـر ۷ میلیونـه پـورې افغانـان پـه ګاونډیـو او نـورو مختلفـو هیوادونو کـې د مهاجرت ژونـد کـوی.

هغـه وویـل لـه دریـو زرو زیـات افغـان بندیـان یـې لـه پاکسـتان او لـه ۷۰۰۰ زرو څخـه زیـات افغـان بندیـان د ترکیـې هیـواد لـه زندانونـو ازاد شـوی او لـه خپلـو کورنیـو سـره یـو ځـای شـوی دی.

د کډوالـو او بیرتـه راسـتنېدونکو چـارو وزارت مسـولینو پـه خپـل خبـرو کـې زیاتـه کـړه چـې؛ د افغـان مهاجرینـو سـتونزو تـه د رسـیدنې پـه موخـه د کوربـه هیوادونـو لـه چارواکـو سـره یـې وخـت پـه وخـت ناسـتې کـړې، هیتونـه یـې لیږلـی، د دوی سـتونزې یـې لـه نـږدې لیدلـې او اورېدلـې او د حـل پـه موخـه یـې لـه ټولـو اړونـدو مراجعـو سـره شـریکې کـړې دی، او پـه همـدې موخـه یـو شـمیر هیوادونـو تـه سـفرونه شـوی او وخـت پـر وخـت دلتـه هـم د کوربـه هیوادونـو لـه چارواکـو او ډیپلوماتانـو سـره ناسـتې ترسـره شـوې او د مهاجرینـو د سـتونزو د حـل او جبـری ایسـتلو د مـخ نیـوی پـه اړه خبـرې اتـرې ورسـره شـوې دی.

د کډوالـو او بیرتـه راسـتنېدونکو چـارو وزارت مسـولینو پـه خپلـو خبـرو کـې زیاتـه کـړه؛ مـوږ پـه کلکـه غوښـتنه کـوو چـې د جبـری اخـراج مخـه ونیـول شـی او پـه نـړی والـه ټولنـه غـږ کـوو چـې لـه دې فرصـت څخـه بـې پـروا پاتـې نـه شـی او په دې برخـه کـې مسـوولانه او رغنـده رول ولوبـوی.

یـاده غونـډه پـه دې خبـرو چـې، اسـلامی امـارت هیڅکلـه خپـل مهاجـر ورونـه نـه هیـروی، مونـږ د دوی پـر وړانـدې مسـوول یـو او د وی بایـد پـه دې برخـه کـې ډاډه واوسـی ، او دعایـې پـه ویلـو سـره پـای تـه ورسـیده.

سخن روز
بازسازی سالنگ‌ها؛ نویدی برای آبادی کشور

امـروز، یکـی از پروژه‌هـای مهـم و حیاتـی در سـطح کشـور بـه بهره‌بـرداری سـپرده می‌شـود، پـروژه‌ای کـه تحقـق آن شـاید آرزوی چندیـن سـاله مـردم افغانسـتان و خصوصـا ملـت عزیـز قسـمت شـمال کشـور بـود.

امـروز شـاهراه سـالنگ بـا حضـور بـزرگان امـارت اسـلامی افتتـاح شـده و بـه بهره‌بـرداری سـپرده می‌شـود و ایـن راه بـرای رفت‌وآمـد عمـوم مـردم بـاز خواهـد شـد تـا شـمال را بـه مرکـز و جنـوب کشـور وصـل کنـد، رفت‌وآمدهـا هماننـد سـابق بـه حالـت عـادی برگردنـد و تجـارت از جملـه صـادرات، واردات و انتقـالات رونـق بگیـرد.

امـارت اسـلامی افغانسـتان در طـی مسـیر دو سـاله‌اش گام‌هـای مثبـت زیـادی در بخـش ساخت‌وساز و بازسـازی سـرک‌ها و بندهـا برداشـته و زخم‌هایـی کـه از سـابق بجـا مانـده و بـا وجـود امکانـات بسـیار در گذشـته امـا بی‌سرنوشـت مانده‌انـد، را التیـام بخشـیده اسـت.

بـا سـرکار آمـدن امـارت اسـلامی، یـک بخـش از نیازهـای ملـت و کشـور، سـاختن سـرک‌ها و بندهـا و ترمیـم شـاهراه‌ها بـود کـه بـا توجـه مقـام رهبـری امـارت اسـلامی افغانسـتان و تـلاش و پشـت‌کار وزارت‌هـای مختلـف بـه رهبـری معاونیـت اقتصـادی ریاسـت الـوزرا و شـروع عملـی کارهـا از طـرف وزارت فوایـد عامـه، روی دسـت گرفتـه شـد.

پـلان بازسـازی شـاهراه سـالنگ، کـه باعـث راحتی مسـافرین خواهـد بـود، نـه اولیـن پـروژه اسـت و نـه آخریـن خواهـد بـود، بلکـه نویـدی بـرای آبـادی کشـور و پیشـرفت و ترقـی آن در بخش‌هـای مختلفـی اسـت. امـارت اسـلامی افغانسـتان طبـق نیـاز کشـور، توجـه خـود را بـه ایـن قسـمت ازدیـاد بخشـیده و در آینـده پروژه‌هـای کلانـی مثـل بازسـازی شـاهراه سـالنگ‌ها و کانـال قوش‌تیپـه و ده‌هـا پـروژه دیگـر روی دسـت گرفتـه می‌شـود. ان‌شـاءالله

زندگان جاوید

مرتب: محمد صادق طارق

شهید الحاج مولوی محمد داود مزمل تقبله‌الله

شهید الحاج مولوی محمد داود مزمل فرزند شهید حاجی عبدالقادر و نوه مرحوم حاجی گل‌محمد باشنده قریه نورزهی ولسوالی گرشک ولایت هلمند بود. در سال ۱۳۵۸ هـ. ش چشم به‌جهان گشود. دروس دینی را از مسجد قریه‌اش آغاز نموده و تا موقوف‌علیه و دوره حدیث رسانده بود اما چون با جهاد محبت فراوانی داشت در عنفوان نوجوانی‌اش خدمات جهادی خویش را آغاز کرده و وارد راه مقدس جهاد شد.

پس از چندین سال خدمت جهادی توسط جنرال دوستم در شمال کشور در حالی‌که مجروح بود اسیر شد. با سپری نمودن شش ماه در زندان بدنام شبرغان با فضل الهی آزاد شد. پس از آزادی خدمات جهادی خود را در جنوب ولایت هلمند در برابر آمریکایی‌های اشغالگر ادامه می‌داد. چندین سال مشغول خدمت انفرادی بود که مسئولیت یک گروه رسمی به وی سپرده شد. به دلیل توجه ویژه به مسئولیت‌های سپرده‌شده‌اش توجه مسئولین را نیز به‌خود جلب نمود؛ بزرگان وی را با در نظرداشت استعدادش به عنوان معاون ولایت هلمند، داغ‌ترین سنگر افغانستان منصوب نمودند. پس از انجام خدمات شایسته به‌عنوان والی ولایت هلمند و سپس به دستور رهبری به‌عنوان والی ولایت فراه شروع به کار نمود. چون در کارهای نظامی تفوّق داشت صلاح دیده شد که نخست به عنوان سرپرست حلقه ولایات جنوبی کمیسیون نظامی و سپس بر اساس حکم رهبری به عنوان معاون کمیسیون نظامی امارت اسلامی افغانستان تعیین گردد.

شهید حاجی صاحب که معاون کمیسیون نظامی بود در لیست سیاه آمریکایی‌های اشغالگر قرار گرفت.

در کنار تمام این مسئولیت‌های بزرگ و تعقیب شدید دشمن، زمانی که داعشی‌های خوارج در ولایت شرقی ننگرهار پیدا شدند به دستور خاص امیرالمؤمنین به ولایت نام‌برده اعزام شد تا این فتنه بزرگ را از بین ببرد. مبارزه‌اش را علیه داعشی‌های خوارج با کمال شجاعت رهبری نمود و در طول دو ماه تمام ننگرهار را تصفیه کرد. سپس بر اساس لزوم‌دید رهبری به حیث مسئول عمومی کمیسیون تلفات ملکی و استماع شکایات امارت اسلامی افغانستان تعیین گردید.

پس از فتح و عفو عمومی، هنگامی که در پنجشیر شورش بود بر اساس دستور رهبری به فرماندهی جنگ پنجشیر منصوب شد که خداوند متعال در مدت کوتاه پنجشیر را به دست ایشان فتح کرد اما برای بار دوم بر اساس حکم خاص رهبری به عنوان رئیس تنظیمه زون‌شرق و والی ننگرهار به ولایت مذکور جهت زدودن داعش گسیل داشته شد.

پس از موفقیت در وظیفه‌اش بر اساس امر امیرالمؤمنین به عنوان معاون نخست وزارت امور داخله امارت اسلامی افغانستان منصوب گردید. بعد از خدمت بسیار کوتاه و موفقیت‌های بزرگ بار دیگر به اساس امر

رهبـری به‌عنـوان والـی مـزار شـریف، بزرگ‌تریـن و تاریخی‌تریـن ولایـت شـمال انتخـاب شـد. پـس از پنـج مـاه اقامـت در ولایـت مذکـور، چـون حاجـی صاحـب شـهید تحـت تعقیـب شـدید خـوارج قـرار داشـت و فـرد کلیـدی به‌حسـاب می‌آمـد سـر انجـام به‌تاریـخ ۱۸/۱۲/۱۴۰۱ هجـری شمسـی سـاعت ۹:۴۰ دقیقه صبح روز پنج شـنبه هنگامـی کـه بـه سـوی دفتـرش در راه بـود در یـک حملـه ناجوانمردانـه انتحـاری توسـط خـوارج بـه مقـام رفـع شـهادت نائـل آمـد.

نحسبه کذلک والله هو حسیبه

شهید مولوی صفی الله صمیم تقبله‌الله

شـهید مولـوی صفی‌اللـه صمیـم فرزنـد غریب‌محمـد در سـال ۱۳۵۸ هــ ش در قریـه خمبیـل یفتل‌بـالای ولایـت بدخشـان در یـک خانـواده دین‌پـرور چشـم بـه جهـان گشـود.

دروس ابتدائـی را در زادگاهـش فـرا گرفـت و در سـال ۱۳۷۳ هــ ش جهـت ادامـه دادن بـه علـوم دینـی عـازم کشـور پاکسـتان گردیـد و سـه سـال در آنجـا تحصیـل نمـود. بعـد از آن در سـال ۱۳۷۶ هــ ش در مدرسـه جهـادی ولایـت پکتیـا ثبت‌نـام نمـود. از همینجـا مبـارزه‌اش علیـه شـر و فسـاد را شـروع نمـود.

شـهید مولـوی صمیـم تقبله‌اللـه چنـد مدتـی در مدرسـه جهـادی ولایـت کندهـار زانـوی تلمـذ نهـاد و بعـد از آن در سـال ۱۳۸۰ زمانی‌کـه نیروهـای اشـغالگر بـه افغانسـتان هجـوم آوردنـد در ولایـت سـرپل مشـغول جهـاد و مبـارزه بـود کـه توسـط نیروهـای شـر و فسـاد دسـتگیر و در زنـدان قلعه‌جنگـی نگهـداری می‌شـد. پـس از رهایـی مجـددا وارد کشـور پاکسـتان گردیـد و بـه دروس خویـش ادامـه داد و در سـال ۱۳۸۶ هــ ش در مدرسـه محمدیـه ماشـوخیل دوره حدیـث را نـزد شـیخ الحدیـث عبدالمالـک بـه اتمـام رسـاند.

پـس از فراغـت چـون بـه کشـور خویـش برگشـت بـه جهـاد مسـلحانه و چریکـی علیـه نیروهـای اشـغالگر ادامـه داد و در سـال ۱۳۹۰ هــ ش بنابـر لـزوم دیـد بـزرگان امـارت اسـلامی وارد ولایـت بدخشـان گردیـده و جبهـه نظامـی‌اش را عمـلا در مرکـز ایـن ولایـت تاسـیس نمـود. ایشـان از خـود کارنامه‌هـای شائسـته‌ای بـه جـا گذاشـته‌اند کـه تمـام مجاهدیـن و ملـت بدخشـان در جریـان انـد.

پـس از فتـح سرتاسـری افغانسـتان بـه اسـاس لـزوم دیـد مقـام رهبـری امـارت اسـلامی افغانسـتان بـه حیـث قومانـدان امنیـه ولایـت بغـلان ایفـای وظیفـه می‌نمـود کـه روز پنجشـنبه ۱۸ جـوزا ۱۴۰۲ هــ ش سـاعت ۱۱ قبـل از ظهـر در مسـجد النبـوی، واقـع در شـهر جدیـد فیض‌آبـاد ولایـت بدخشـان توسـط حملـه انتحـاری خـوارج جـام شـهادت را نوشـید و بـه جاودانگـی پیوسـت.

نحسبه کذلک والله هو حسیبه

شهید ملا نورالله عثمانی تقبله‌الله

شـهید مـلا نـور اللـه «عثمانـی» فرزنـد سـلطان محمـود و نـوۀ خـان آغـا در ولایـت بلـخ، ولسـوالی چهاربولـک، قریـۀ تیمـورک پاییـن، در سـال ۱۳۷۲ هــ ش در خانـواده‌ای متدیـن چشـم بـه جهـان گشـود. دروس دینـی را تـا دورۀ الصغـری و علـوم عصـری را در لیسـه‌ی متوسـطه (حمیـد بابـا) تـا صنـف نهـم خوانـده بـود. عشـق جهـاد و سـنگر در زمـان مشـغول بـودن بـه تحصیـل علـوم دینـی کـره‌ی قلـب و ذهـن‌اش را تسـخیر نمـود کـه بالاخـره در سـال ۱۳۹۲هـ. ش عمـلاً بـه میـدان گـرم جهـاد و نبـرد وارد شـد.

شـهید عثمانـی تقبله‌اللـه خدمـات جهـادی را نخسـت تحـت قیـادت شـهید مـلا گل نبـی مبـارز

تقبله‌الله در ولایت بلخ آغاز نمود سپس به گروپ مولوی رازمحمد حقیار پیوست و فعالیت‌های جهادی‌اش را ادامه می‌داد.

ایشان شخصیت مجاهد، زیرک، عابد، خادم، عاجز، فقیر و مدبر بود؛ در هر میدانی از میادین جهاد حاضر می‌شد و بر دشمنان دین مبین اسلام، عملیات تعرضی و چریکی انجام می‌داد. در سلسله‌ی فعالیت‌های جهادی خویش در اکثر ولسوالی‌های ولایات بلخ و شبرغان مانند: چهاربولک، چمتال، شولگره، بلخ، فیض‌آباد، اقچه و ... خدمات عالی عرضه نموده است.

شهید عثمانی تقبله‌الله یک روزی در ولسوالی چهاربولک قریه‌ی گورتیپه بر سرک عمومی مزار و شبرغان کمین زده بود تا نجیبک، قوماندان ظالم اداره اجیر کابل را از بین ببرد اما پس از آغاز نبرد چون تصمیم خروج داشت با تانگ‌های دشمن روبرو شده و بر اثر اصابت گلوله به سینه‌اش شدیداً زخمی شد. پس از پنج روز جهت تداوی به ولایت کندز منتقل شد اما به محض رسیدن به آن‌جا در تاریخ (۷/۱۶/۱۳۹۶) جان را به جان‌آفرین تسلیم نمود.

نحسبه کذالك والله حسیبه.

شهید سیداجان وحدت تقبله‌الله

شهید سیداجان فرزند محمدخان باشندۀ ولایت نورستان، ولسوالی وانت‌ویگل بود. ایشان شخصیت درویش، عاجز و صاحب اخلاق نیکویی بود که تمام دوستانش او را دوست داشتند اما در مقابل دشمن فرد مدبر و باجرئتی شمرده می‌شد.

شهید وحدت تقبله‌الله علاوه بر مبارزه و جهاد در برابر اشغالگران خارجی و غلامان داخلی شان با خوارج نیز جنگیده است که ولسوالی گوسلک ولایت کنر تا هنوز شاهد شهامت و شجاعت وی می‌باشد.

شهید وحدت تقبله‌الله چندین سال رهبری گروهی از مجاهدین را بر عهده داشت و بعد از آن به‌عنوان مسئول قطعه‌ی منتظره ولسوالی مذکور تعیین گردید.

خاطره‌ای از خاطرات شهید وحدت:

او یکی از خاطرات جالب خود را چنین حکایت می‌کند: «روزی بعد از جنگ دوستانم گم شدند بالآخره مسیر نامعلومی را در پیش گرفتم تا اینکه وقت نماز مغرب رسید. هنگامی که از نماز فارغ شدم نگاهم به دو سگی افتاد که یکی سمت راست من و دیگری سمت چپ من بودند. اندکی نان خشک با خود داشتم آنرا جلوی سگ‌ها انداختم اما نخوردند من آن‌ها را از خود راندم اما چند متر دورتر دوباره ایستادند. وقتی به حرکت افتادم دیدم سگ‌ها نیز با من می‌آیند. چندین بار آنها را از خود راندم اما دوباره برمی‌گشتند. شب چون تاریک شد و من هم خسته، در جایی خودم را انداختم و خوابیدم. هنگامی که صبح از خواب بیدار شدم دیدم هر دو سگ سمت راست و چپ من پاسبانی می‌کنند. بعد از نماز صبح حرکت کردم آن‌ها نیز به حرکت افتادند تا اینکه از ساحه‌ی دشمن خارج شده و به ساحه‌ی مجاهدین داخل شدم سپس آن دو سگ یکی پی دیگری رفتند.

شهید وحدت تقبله‌الله به عنوان مسئول قطعه‌ی منتظره ایفای مسئولیت می‌نمود که بالآخره در یکی از کمین‌های اجیران دشمن، به مقام بلند شهادت نایل گردید.

نحسبه کذلک والله هو حسیبه

اطلاعیه‌ها و اعلامیه‌های امارت اسلامی افغانستان

پیام الحاج ملا محمد حسن آخوند رئیس‌الوزراء ا.ا.ا به مناسبت روز جهانی پناهندگان

الحمـد للـه و کفـی و الصلوة والسـلام علی عباده الذیـن اصطفـی امـا بعد:

قـال اللـه تبـارک و تعالـی : الَّذِیـنَ آمَنُـوا وَهَاجَـرُوا وَجَاهَـدُوا فِـی سَـبِیلِ اللَّـهِ بِأَمْوَالِهِـمْ وَأَنْفُسِـهِمْ أَعْظَـمُ دَرَجَـةً عِنْـدَ اللَّـهِ وَأُولَئِـكَ هُـمُ الْفَائِـزُونَ.(التوبـه ۲۰)

مـردم متدیـن و مسـلمان افغانسـتان، مسـؤولین امـارت اسـلامی، شـرکت‌کنندگان در جلسـه و بـه ویـژه تمامـی هموطنـان مهاجـر السـلام علیکـم و رحمـت اللـه و برکاتـه!

حاضریـن محتـرم! در نخسـت از خداونـد متعـال سپاسـگزارم کـه مـا را در راه مقـدس اسـتقرار نظـام اسـلامی و پاسـداری و دفـاع از مبانـی دینـی و ملـی در افغانسـتان برگزیـده اسـت و افتخـار خدمـت بـه پناهنـدگان بازگشـته را بـرای مـا عطـاء نمـوده اسـت. خداونـد متعـال بـه مـا و شـما توفیقـات بیشـتر عنایـت فرمایـد تـا بتوانیـم بـا موفقیـت از عهـده تمـام مسـؤولیت هـا برآییـم.

همـه مـی دانیـد کـه کشـور مـا در چهـار دهـه گذشـته دو بـار مـورد تهاجـم نـاروا قـرار گرفـت و ملـت افغانسـتان بـا هـدف دفـاع از دیـن، ایمـان، اسـتقلال، حاکمیـت ملـی و ارزش‌هـای خـود، بـا شـجاعت و اخـلاص فـراوان در برابـر متجـاوزان، راه هجـرت، جهـاد و مبـارزه را در پیـش گرفتنـد.

میلیون‌هـا نفـر از هموطنـان مـا در ایـن مسـیر سـخت جهـاد و مبـارزه نمـوده، شـهید، مجـروح، معلـول و مهاجـر شـدند، امـا در اثـر مواجهـه بـا ایـن سـختی‌ها و مشـکلات، للـه الحمـد امـروز متجـاوزان از کشـور مـا رانـده شـده‌اند و کشـور مـا در اختیـار افغان‌هـا اسـت و نظـام مسـتقل اسـلامی در تمـام قلمـرو تحـت رهبـری واحـد حاکـم شـده اسـت، للـه الحمـد.

برادران و خواهران مهاجر!

همـان گونـه کـه راه جهـاد و هجـرت از نظـر تکلیـف و سـختی دشـوار اسـت، فضیلـت آن نیـز زیـاد اسـت و در نـزد خداونـد مقـام و ثـواب بسـیار بـالا دارد. بـرادران و خواهـران مهاجـر چـه بـه کشـور برگشـته باشـند و چـه در کشـورهای دیگـر در خـارج از کشـور زندگـی می‌کننـد، واقعـاً قابـل اعـزاز و قدردانـی اسـت. مـن از رهبـری و اعضـای کمیسـیون عالـی رسـیدگی بـه مهاجریـن و عودت‌کننـدگان کـه در چنـد مـاه گذشـته بـه مشـکلات پناهنـدگان و عودت‌کننـدگان رسـیدگی بـه موقـع کـرده و بـرای آنهـا در زمینه‌هـای سـرپناه، غـذا، نوشـیدنی، صحـت، حمـل و نقـل و سـایر زمینه‌هـا کمـک کرده‌انـد، تشـکر مـی کنـم.

در واقـع تمـام بدنـه نظـام مشـغول خدمـت رسـانی بـه شـهروندان مهاجـر عودت‌کننـده خـود اسـت کـه نشـان می‌دهـد امـارت اسـلامی متعهـد بـه حـل مشـکلات مـردم خـود بـه ویـژه مهاجـران اسـت و آن را وظیفـه دینـی و ملـی خـود می‌داننـد.

همچنیـن از همـه شـهروندان به‌ویـژه سـرمایه‌داران و شـهروندان ثروتمنـد کـه در چنـد مـاه گذشـته آغـوش خـود را بـه روی بـرادران مهاجـر خـود بـاز

کرده‌انـد، آرزو می‌کنـم تـا بـه هـر نحـوی کـه می‌تواننـد بـه آنهـا کمـک کننـد و در قسـمت کرایۀ خانـه و سـایر نیازمندی‌هـا، آنهـا را همـکاری کـرده و دسـت آنهـا را بگیرنـد.

حُضـار محتـرم! بایـد یـادآور شـوم، مـا از کشـورهایی کـه سـال‌ها شـهروندان مهاجـر مـا را در خـود جـای داده‌انـد، سپاسـگزاریم. مـردم مـا مهربانـی آنهـا را فرامـوش نمی‌کننـد و قـدر مهمـان نـوازی آنهـا را می‌داننـد.

امـا در عیـن حـال امیـد مـا ایـن اسـت کـه بـه موضـوع بـزرگ و انسـانی مهاجریـن نبایـد از منظـر سیاسـی و از زاویـه منافـع و تصمیمـات آنـی نـگاه کـرد؛ نبایـد از آن بـه عنـوان فشـار اسـتفاده کـرد، رونـد بازگشـت بایـد آبرومنـد و بـه تدریـج پیـش بـرود تـا خـدای ناکـرده در درازمـدت باعـث فاجعـه انسـانی، نفـرت و بـی اعتمـادی بیـن کشـورها نشـود.

بـه مناسـبت روز جهانـی پناهنـدگان، از همـه طرف‌هـا، کشـورهای جهـان و سـازمان‌های مرتبـط بـا سـازمان ملـل متحـد می‌خواهیـم کـه موضـوع مهاجریـن در افغانسـتان را نادیـده نگیرنـد.

عاطفـه بشـری و همـدردی انسـانی ایجـاب می‌کند کـه مراجـع یـاد شـده بایـد بـه مشـکلات مهاجرین افغـان در داخـل افغانسـتان یـا خـارج از افغانسـتان رسـیدگی کنـد؛ از اخـراج اجبـاری آنـان جلوگیـری کنـد؛ و بـرای جلوگیـری از دسـتگیری، زندانـی شـدن، مصـادره امـوال و برداشـتن هـر گونـه مانع بایدتـلاش مؤثـر وعملـی انجـام دهـد. همچنیـن بایـد تعهـدات خـود در زمینـه ارائـه کمـک هـای اولیـه بـه پناهنـدگان فعلـی در کشـور، انتقـال آنـان، اسـکان، ایجـاد شـغل و فرصـت هـای کاری و مهیـا کـردن امکانـات زندگـی بـه آنـان را اانجـام دهنـد. در پایـان از همـه کشـورها، سـازمان‌ها، موسسـات خیریـه و شـخصیت‌هایی کـه در ایـن شـرایط سـخت بـه پناهنـدگان کمـک کرده‌انـد و کمـک شـان ادامـه دارد، تشـکر می‌کنـم. همین‌گونـه یکبـار دیگـر بـه تمـام هم‌وطنـان بـه ویـژه بـرادران مهاجـر خـود اطمینـان می‌دهـم کـه امـارت اسـلامی بـه عنـوان یـک نظـام مسـؤول در کنـار آنهـا ایسـتاده و بـا تمـام وجـود بـه آنهـا خدمـت خواهـد کـرد، انشـاءالله تعالـی.

والسلام

رئیس‌الوزراء امارت اسلامی افغانستان

الحاج ملا محمد حسن آخوند

اعلامیه امارت اسلامی در مورد ششم جدی

بسم الله الرحمن الرحیم

۴۴ سـال قبـل از امـروز در ششـم جـدی سـال ۱۳۵۸ نیروهـای اتحـاد شـوروی سـابق بـالای افغانسـتان تجـاوز کردنـد.

ملـت مسـلمان و مسـتقل افغـان، اشـغال و تجـاوز هیـچ اشـغالگر را تحمـل نمـی توانـد، بـه همیـن سـبب در برابـر شـوروی متجـاوز، جهـاد بـزرگ و سرتاسـری را آغـاز کردنـد کـه در جریـان ده سـال به نصـرت اللـه متعـال و قربانـی هـای ملت مجاهـد مـا، اتحـاد شـوروی سـابق شکسـت خـورد و تمام نیروهـای اشـغالگر آن از کشـور رانـده شـدند.

امـارت اسـلامی بـه نمایندگـی از ملـت خویـش، تجـاوز شـوروی سـابق را محکـوم مـی کنـد و جهـاد ملـت شـجاع و مبـارز افغـان در برابـر آنـان را تمجیـد مـی نمایـد. افغانسـتان در امـور داخلـی هیـچ کشـوری مداخلـه نمـی کنـد و بـه کسـی هـم اجـازه نمـی دهـد کـه حقـوق حقـۀ مـا را زیـر پـا نمایـد و در امـور داخلـی مداخلـه کنـد. افغـان هـا بحیـث ملـت مسـلمان مـی خواهنـد بـا جامعـه بیـن المللـی درچارچـوب اصـول اسـلامی روابـط حسـنه و قـوی داشـته باشـند کـه در آن احتمـال ضـرر بـه هیـچ کسـی وجـود نداشـته باشـد.

امارت اسلامی افغانستان از تمام کشورها و جهت های دور و نزدیک می خواهد، مکلفیت خویش را در راستای ایجاد و تأمین روابط بهتر و قوی در مطابقت با اصول اسلامی ادا نماید تا گام های بلند بخاطر امن و رفاه در منطقه و جهان برداشته شود و نابسامانی، ویرانی و بی باوری ناشی از جنگ های گذشته از میان برداشته شود.

امارت اسلامی افغانستان

۱۴۴۵/۶/۱۴هـ ق

۱۴۰۲/۱۰/۶هـ ش ــ ۲۷/۱۲/۲۰۲۱م

اعلامیهٔ معاونیت اقتصادی ریاست الوزراء ا.ا.ا در پیوند به گزارش اخیر بانک جهانی پیرامون وضعیت اقتصادی افغانستان!

در ارتباط به وضعیت اقتصادی افغانستان گزارشی در ۳۱ ام اگست ۲۰۲۳ میلادی از سوی بانک جهانی منتشر گردیده است. در این گزارش به پیشرفت های انجام شده در عرصهٔ وضعیت اقتصادی افغانستان اشاره گردیده است. در گزارش آمده است که سطح انفلاسیون نسبت به ماه های گذشته کاهش یافته، در تولید مواد خوراکی افزایش به عمل آمده، ارزش پول افغانی در برابر اسعار خارجی افزایش قابل ملاحظهٔ یافته است، در قیمت مواد خوراکی و غیر خوراکی کاهش به وجود آمده، در سیستم بانکی پیشرفت صورت گرفته و خصوصاً برای شرکت های تجارتی تسهیلات فراهم شده، فرصت های کاری بیشتر گردیده، ضمن صادرات سطح واردات و عواید ملی نیز ازدیاد یافته، معاش کارمندان دولتی به وقت معینه تادیه شده و خدمات با کیفیت صحی برای مردم عرضه گردیده است. معاونیت اقتصادی ریاست الوزراء امارت اسلامی افغانستان گزارش منتشره بانک جهانی پیرامون وضعیت اقتصادی افغانستان را تحسین می کند و می گوید که واقعیت های آمده در گزارش و پیشرفت ها یک واقعیت عینی بوده، که از سوی بانک جهانی ارائه گردیده است. امارت اسلامی به این باور است اگر جامعهٔ جهانی به تعامل مثبت رو آورد، محدودیت ها را کنار بگذارد و سرمایه منجمد شده افغانستان را آزاد سازد، در این صورت افغانستان در پهلوی سایر عرصه ها در بخش اقتصادی نیز پیشرفت قابل ملاحظهٔ خواهد نمود. به همین شکل امارت اسلامی افغانستان از تمامی سازمان های بین المللی می خواهد که در مورد افغانستان پیشرفت های را آشکار سازند که با گذشت هر روز در افغانستان به وجود میاید؛ با این حال جهان از وضعیت واقعی افغانستان و پیشرفت‌های انجام شده آگاه خواهد شد. امارت اسلامی از بانک جهانی خواستار آن است تا آن عده از پروژه هایی که از سوی این سازمان تمویل می‌شد و اکنون نیمه تمام باقیمانده اند، دوباره آغاز و آنرا تکمیل نماید.

امارت اسلامی افغانستان

معاونیت اقتصادی ریاست الوزراء

اعلامیهٔ وزارت امور خارجهٔ ا.ا.ا در مورد قطع‌نامهٔ ۲۷۲۱ شورای امنیت

وزارت امور خارجهٔ ا.ا.ا. از تصویب قطع‌نامهٔ ۲۷۲۱ باوجود اختلاف نظر میان اعضای دایمی شورای امنیت، که بر اساس آن از سرمنشی م.م. خواسته شده تا نمایندهٔ ویژهٔ دیگر برای افغانستان تعیین کند، ابراز ناراحتی می‌کند.

قابل یادآوری است که شورای امنیت باوجود درخواست زمان، بحث و وضاحت بیشتر در خصوص ارزیابی هماهنگ‌کنندهٔ ویژه توسط دو عضو دایمی، و بدون مشورت با حکومت افغانستان این قطعنامه را تصویب کرد.

حکومـت افغانسـتان بـار دیگـر تکـرار می‌کنـد کـه تعییـن نماینـدۀ اضافـی دیگـر بـرای افغانسـتان در موجودیـت مأموریـت ویـژۀ م.م. (یونامـا)، امـری غیرضـروری محسـوب می‌شـود، زیـرا کـه افغانسـتان کشـوری درحـال جنـگ نیسـت و اکنـون در آن حکومتـی مرکـزی حاکـم اسـت کـه منافـع کشـور را حفـظ کـرده و می‌توانـد مکلفیت‌هایـش را انجـام دهـد و از توانایـی مدیریـت مسـائل از طریـق میکانیزم‌هـای دوجانبـه و چندجانبـه برخـوردار اسـت.

گفتنـی اسـت کـه نماینـدگان ویـژه، در تاریـخ معاصـر افغانسـتان و جهـان، نه‌تنهـا نتوانسـته‌اند هیـچ درگیـری‌ای را حـل کنـد، بلکـه بـا تحمیـل نسـخه‌های بیگانـه، وضعیـت را پیچیده‌تـر کـرده انـد.

درحالـی کـه از تمامـی تلاش‌هـای مثبـت ملـل متحـد بـرای تعامـل قوی‌تـر و گسـترده‌تر بـا افغانسـتان اسـتقبال می‌کنیـم، رویکـرد مـا در نهایـت مبتنـی بـر باورهـای مذهبـی تغییرناپذیـر، ارزش‌هـای فرهنگـی و منافـع ملـی مردم افغانسـتان خواهـد بـود. بدیـن اسـاس، از سـازمان ملـل متحـد می‌خواهیـم کـه در تصمیم‌گیـری هـای مربـوط بـه افغانسـتان واقعیت‌هـای موجـود را در نظـر گرفتـه و تصامیـم آن تحـت تأثیـر هیـچ طرفـی قـرار نگیـرد.

د فلسطین په تړاو جوړ شوي کنفرانس ته د ا.ا.ا.ا. د بهرنیو چارو وزیر بشپړه وینا

ګـران ورور حسـن امیـر عبداللهیـان، د ایـران ا.ج د بهرنیـو چـارو وزیـر،

ښـاغلو وزیرانـو، پوهانـو او د دې مهمـې ناسـتې ګډونوالـو، السـلام علیکـم.

اجازه راکـړئ چـې لومـړی د ایـران ا.ج. د بهرنیـو چـارو لـه وزارت څخـه مننـه وکـړم چـې مونـږ تـه یـې دا فرصـت راکـړ چـې پـه دې مهمـې او دردناک ترینـې سیمه ییـزې، اسـلامی او انسـانی موضـوع بانـدې تاسـې سـره خپـل نظـر شـریک کـړم.

درنو همکارانو!

مونـږ پـه داسـې حـال کـې دلتـه راټـول یـو، چـې ښـایی دا اوس زمـا د خبـرو پـه دوران کـې هـم د غـزې مظلـوم ځوانـان وژل کیـږی، مېنـدې یـې دردېـږی او حتـی ماشـومان خپـل پلرونـه او مېنـدې لـه لاسـه ورکـوی.

نـن دقیقـا ۷۸مـه ورځ ده چـې د غـزې د خلکـو عـام وژنـه او نسـل وژنـه روانـه ده؛ خـو هغـه نړیوالـه ټولنـه چـې ټـول وخـت د بشـر حقوقـو، انسـانی ارزښـتونو، عدالـت او آزادۍ چغـې وهـی، نـن یواځـې د دې وحشـی عمـل ننداره کـوی.

متأسـفانه چـې مونـږ ډېـرو لویـو تناقضاتـو پـه عصـر کـې ژونـد کـوو!

پـه داسـې حـال کـې چـې ځینـې هېوادونـه د سیاسـی دلایلـو لـه املـه او یـا د بشـر د حقوقـو د جـزی نقـض پـه بهانـه پـه نـورو هېوادونـو تحریمـات وضـع کـوی، د هغـه رژیـم د جرایمـو پـه اړه غلـی دی، چـې د یـو ملـت پـه نسـل وژنـه کـې یـې د انسـانیت ټـول حـدود او معیارونـه لـه پامـه غورځولـی دی.

د بشـر د حقوقـو او نـورو بشـری موضوعاتـو د لسګونه کنوانسـیونونو پـه موجودیـت کـې پـه تېـرو ۷۸ ورځـو کـې شـل زره انسـان ووژل چـې د دوی نیمـه برخـه ماشـومان او ښـځې دی هېـڅ ونـه کـړل امـا همدغـه کنوانسـیونونه بیـا پـه نـورو د سیاسـی ګټـو لپـاره د وسـیلو پـه توګـه اسـتفاده کېـږی.

درنو حاضرینو!

آیـا لـه دویمـې نړیوالـې جګـړې زیږېدونکـی نړیـوال نظـم، لـه دې تناقضاتـو سـره د ۲۱مـې پېـړۍ انسـانی غوښـتنو تـه ځـواب ویلـی شـی؟

آیـا ممکنـه ده چـې پـه دغـو دوه ګونـو او څوګونـو معیارونـو د ۲۱مـې پیـړۍ د انسـان عقـل سـره

لوبـې وشـی؟

زه فکـر نـه کـوم چـې پـه دغـو دوه ګونـی او څـو ګونـی چلنـد بـه د اوسـنۍ زمانـې بیـدار انسـانی وجـدان تـه قناعـت ورکـړای شـی. مونـږ یـو داسـې نـوی نړیـوال نظـم تـه اړتیـا لـرو چـې بنیـاد یـې پـه عدالـت او برابـرۍ ایښـی وی، داسـې نظـم چـې لـه هیـڅ انسـانی حـق څخـه سـترګې پټـې نـه کـړی او نـه هـم لـه یـادو ارزښـتونو سیاسـی اسـتفاده وشـی.

داسـې نظـم چـې نـړۍ تـه د سـولې، ثبـات او عدالــت ارمغــان راوړی.

مونـږ وغـواړو، کـه ونـه غـواړو، وواېـو کـه ونـه وایـو، پـه دغـو تناقضاتـو انسـانی وجـدان نـه شـو ویـده کـولای. پـه غـزه کـې د فلسـطینیانو قتـل عـام لپـاره صهیونسـتی رژیـم تـه پـه خـلاص لاس اجازه ورکـول د دې تناقـض څرګنـد مثـال دی. پـه داسـې حـال کـې د روان نړیـوال نظـم تغیـر یـو ضـروری عمـل دی. دا لویـه مسـخره ده، چـې کله افغانسـتان لــه څلــورو لســیزو بهرنیــو لاســوهنو او جګــړو وروســته د امنیــت او ثبــات پــه طــرف پیشــرفت کــړی، د بشـر لــه حقوقــو د سیاســی اســتفادې لــه املــه لــه نړیوالــو بندیزونــو ســره مــخ کېــږی.

څرنګــه انســان کــولای شــی د دغــو دوه ګونــو معیارونــو پــه منطــق پــوه شــی؟

د ا. ا.ا. چــې د افغانــی ټولنــې لــه منــځ څخــه راټوکېدلــی نظــام دی، د خــدای پــه کومــک او د خپــل مجاهــد او قهرمــان ملــت پــه مبــارزې وتوانېـد، چـې د امریـکا شـل کلن اشـغال تـه د پای ټکـی کېـږدی، د فلسـطین د مسـلمان ملـت درد ښـه احساسـولی شـی. مونـږ چـې لـه کلونـو راهیسـې د نړیوالـو حاکمانـو د تناقضاتـو قربانیـان یـو، لـه بـل هـر ملـت څخـه ډېـر د خپلـو فلسـطینی مسـلمانانو پـه درد او غـم کـې ځـان شـریک بولـو.

د فلسـطین قضیـه یوازې د فلسـطین خلکـو پـورې محـدوده نـه ده بلکـې عربـی، اسـلامی او انسـانی قضیـه ده. هـر هغـه څـوک چـې پـه عدالـت، آزادۍ او انســانی ارزښــتونو بــاور لــری، نشــی کــولای د صهیونسـتی رژیـم پـه اوسـنیو ظلمونـو غلـی پاتـې شـی.

قدرمنـو حاضرینـو! د ا.ا.ا د اسـلامی امـت د یـوې نــه بېلېدونکــې برخــې پــه حیــث د صهیونســتی رژیــم روان ظلومونــه او د فلســطین د خــاورې اشـغال رد کـړی دی، د فلسـطین د خلکـو مبـارزه د دینــی نصوصــو او نړیوالــو حقوقــو پــه اســاس مشــروع او قانونــی مبــارزه ګڼــی. ا.ا. د اســلامی نـړۍ لـه مؤثـرو هېوادونـو څخـه د فلسـطین د بـې ګنـاه خلکـو وژلـو تـه د پـای ټکـی ایښـودلو پـه برخـه کـې د مؤثـر رول تمـه لـری. اسـلامی نـړۍ بایـد پـه ګـډه، صهیونسـتی رژیـم د روانـو ظلمونـو یوازینــی مســؤل جهــت وګڼــی.

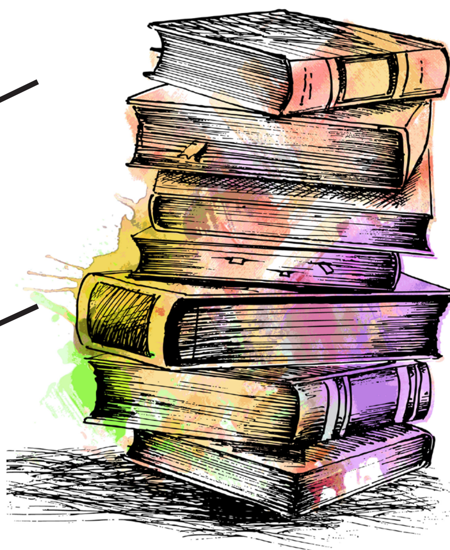
اسـلامی نـړۍ بایـد پـه یـو غـږ د فلسـطین د آزادۍ غـږ پورتـه کـړی او پرېنـږدی، چـې سیاسـی مسـائل ځینـې هیوادونـه لـه دې ابتـکاره پاتـې کـړی. د ایـران ا.ج ننـی ابتـکار د قـدر وړ دی.

مګـر د دې اړتیـا شته چـې د سـیمې نـور هیوادونـه هـم لاس پـه کار شـی تـر څـو وتوانېـږو د فلسـطین د مظلـوم ملـت د نسـل وژنـې مخـه ونیسـو. دا کوښښــونه بایــد تــر هغــه دوام پیــدا کــړی؛ تــر څـو چـې د فلسـطین مسـئلې تـه داسـې دایمـی او عادلانـه حـل نـه وی پیـدا شـوی, چـې لـه مخـې یـې فلسـطینیان د داسـې دولـت خاونـدان شـی, چـې د فلسـطین پـه تاریخـی ځمکـې بانـدې حاکـم وی.

ا.ا.الـه خپـل تـوان سـره سـم لـه اسـلامی نړۍ سـره پـه دې انسـانی اواسـلامی مسـئله کـې همـکارۍ تـه تیـار دی.

زه یوځـل بیـاد ایـران لـه خارجـه وزارت څخـه مننـه کـوم چـې مـوږ تـه یـې دلتـه دخبـرو فرصـت برابـر کـړ. اوترڅنـګ یـې ستاسـې دټولـو لـه پاملرنـې څخـه هـم ډېـره مننـه کـوم.

وآخر دعواناان الحمدلله رب العالمین

بخوانید، بدانید

معلومات دینی

احـکام و ارشـاداتی کـه آن حضـرت صلـی اللـه علیـه و سـلم بـه مـردم ابـلاغ میفرمودنـد، بصـورت عمومـی بـه سـه دسـته ذیـل تقسـیم مـی شـود:

۱. وحی جلی (قرآن کریم)

۲. وحـی خفـی (سـنت رسـول اللـه صلـی اللـه علیـه و سـلم)

۳. اجتهاد آن حضرت صلی الله علیه و سلم

- سـنت بـه دو قسـم است:سـنت هـدی (همـان سـنت موکـده اسـت و از جملـه شـعایر دینـی شـناخته مـی شـود: ماننـد اذان، اقامـت و ادای نمـاز بـه جماعـت)
- سـنت زوائـد (آن اسـت کـه تـرک آن در صورتـی کـه عـذری در میـان نباشـد، دور از ادب پنداشـته مـی شـود، ماننـد تـرک پیـروی از روش آن حضـرت صلـی اللـه علیـه و سـلم در لبـاس پوشـیدن و یـا غـذا خـوردن)

نفـل: آن اسـت کـه شـخص بـا انجـام آن ثـواب کمایـی مـی کنـد ولـی بـا تـرک آن، مجـازات نمیشـود.

طهـارت: پاکیزگـی از پلیـدی هـا و چـرک هـا اسـت، خـواه حسـی باشـد یـا معنـوی (طهـارت معنـوی، پـاک شـدن از گنـاه اسـت، گنـاه طبعـا ناپاکـی معنـوی محسـوب مـی شـود).

نجاسـت غلیظـه: عبـارت از مـواد فضلـۀ انسـان و حیوانـی کـه گوشـت آن خـورده نمـی شـود. ایـن نجاسـت بـه انـدازه سـاحه یـک درهـم (پـول فلـزی یـا سـکۀ افغانـی)، قابـل قبـول اسـت ولـی نمـاز بـا آن مکـروه میگـردد.

هـر پوسـتی کـه دباغـی شـود (بـه اسـتثنای پوسـت خـوک) پـاک مـی شـود، ولـی از پوسـت آدمـی (بنابـر کرامـت انسـانی)، جایـز نیسـت کـدام اسـتفاده یـی بـه عمـل آیـد.

چـون آب پـاک یکبـار اسـتعمال شـد، از حالـت پـاک کننـده بـودن بیـرون مـی شـود، مثـلا اگـر یـک بـار بـا آن وضـوء و یـا غسـل نمودیـم، بـار دیگـر بـا آن وضـوء و یـا غسـل جایـز نیسـت.

حیـوان و پرنـده ای کـه مـرداری مـی خـورد، خـوردن گوشـت آن مکـروه اسـت و عـرق و پـس خـورده آن ناپـاک و تخـم آن نیـز مکـروه اسـت (شـتر ۴۰ روز، گاو ۳۰ روز، گوسـفند ۷ روز و مـرغ ۳ روز بایـد بسـته شـود تـا از ایـن حالـت کراهیـت برآیـد).

اگـر گل کوچـه و بـازار بـه لبـاس و یـا بـدن انسـان بچکـد و یـا پایـش بـه آن آلـوده شـود، لازم نیسـت آنـرا بشـوید.

اگـر بـه قضـای حاجـت بـه تشـناب میرویـم، بـردن

چیزی که در آن آیات قرآن شریف و یا نام مبارک الله نوشته و یا حک شده باشد، جایز نیست اما اگر خطر گم شدن آن چیز در میان است، مانعی ندارد.

آموزه‌ها و رهنمودهای قرآنی

خداوند متعال می فرماید: بگو ای بندگان من، همانهایی که بر نفس خود اسراف نموده اید، و راه حق را نپیموده اید، از رحمت خدا مایوس نباشید، به راستی خدا (قادر و توانا است) تمام گناه ها را می بخشد. مطمئن باشید او بخشنده و مهربان است. (سوره الزمر/ آیه ۵۳)

خدای متعال می فرماید: و به ایشان دستور داده نشده جز این که به اخلاص خدا را عبادت کنند، دین حق را بپذیرند، نماز بخوانند و زکات بدهند و آن دینی است واقعی و محکم و ثابت. (سوره البینه/ آیه ۵)

خدای متعال می فرماید: ای کسانی که ایمان دارید، مال و ثروت و فرزندان تان، شما را از یاد خدا غافل نگرداند و هر کس چنین کند، از جمله زیانکاران و تبه کاران است و از آن چه خدا به شما داده، انفاق کنید قبل از این که مرگ به دنبال یکی از شما بیاید و بگویید! خدایا، اگر مرکم را به تاخیر بیندازی، صدقه می دهم و از زمرهٔ صالحین خواهم بود، خداوند مرگ کسی را که اجلش رسیده باشد، به تاخیر نمی اندازد و به آن چه که شما عمل می نمایید، آگاه و بصیر است. (سوره المنافقون/ آیه ۸ - 11)

خداوند متعال می فرماید: شما را آزمایش و امتحان می نمایم به چیزهای از قبیل ترس و گرسنه گی و از بین رفتن اموال و نقص عضو و از بین رفتن ثمر و محصولات، به آنان که صبر دارند، به اجر و پاداش مژده دهید. (سوره البقره/ آیه ۱۵۵)

خداوند متعال می فرماید: آن کس که بذل و بخشش کند، پرهیزگار باشد، به روز آخرت تصدیق و باور داشته باشد، به زودی راه آسانی پیش پای او خواهیم گذاشت. (سوره اللیل/ آیه ۵ - 7)

خداوند متعال می فرماید: کدام جنبنده‌ای نیست در روی زمین، جز این که روزی اش بر خدا است. (سوره هود/ آیه ۶)

خداوند متعال می فرماید: ای کسانی که ایمان آورده اید، اطاعت کنید از خدا و رسول اش و فرمانروایان که از خود شما هستند (و به آئین نامه قرآن کریم رفتار می نمایند). (سوره النساء/ آیه ۵۹)

احادیث و رهنمودهای نبوی (صلی الله علیه و سلم)

رسول الله صلی الله علیه و سلم می فرماید: کسی به زبان و دل گواهی دهد که جزء الله، خدای دیگری نیست و محمد فرستاده الله است (و به آن چه محمد صلی الله علیه و سلم آورده معتقد باشد و عمل نماید)، خداوند وجودش را بر آتش حرام می سازد. (رواه مسلم)

رسول الله صلی الله علیه و سلم می فرماید: حسد جایز نیست جز در دو چیز، اول: مردی که خدای متعال به او مالی را عطا کرده باشد و بر بذل و بخشش آن توانایی داشته باشد و از کسی چیزی دریغ ننماید. دوم: مردی که خدای متعال حکمت و علم و دانش را به او مرحمت کرده باشد، در بین مردم به حق قضاوت کند، حکمت و علم را به مردم بیاموزد. (متفق علیه)

رسول الله صلی الله علیه و سلم می فرماید: اگر مردم می دانستند در اذان گفتن و در صف اول جماعت چه ثوابی در آن نهفته و موجود است، اگر راهی به جز قرعه کشی برای آن نمی‌یافتند، برای آن قرعه کشی می کردند و اگر می دانستند در اول وقت نماز چه خیر و برکت و نیکوئی در آن نهفته است، قبل از هر کس بسوی آن می دویدند و اگر میدانستند که در نماز عشاء و صبح چه خیر و احسانی نهفته است، بر دو زانو به سوی آن می شتابیدند. (متفق علیه)

رسول الله صلی الله علیه و سلم می فرماید: کلمه «لااله الا الله» را به کسانی که در حال مرگ اند، تلقین نمائید. (رواه مسلم)

رسول الله صلی الله علیه و سلم می فرماید: مرده در قبر به واسطهٔ گریه و نوحه خوانی که بر او می نمایند، عذاب می‌بینند. (متفق علیه)

رسول الله صلی الله علیه و سلم می فرماید: کسی یک از شما، تمنا و آرزوی مرگ نکند، زیرا اگر نیکوکار است، ممکن است نیکی‌هایش بیشتر گردد و اگر گناهکار است، ممکن است توبه کند و پشیمان شود. (رواه البخاری)

رسول الله صلی الله علیه و سلم می فرماید: هرگاه انسان بمیرد، عملش قطع می شود، جزء از چیز؛ ۱: صدقه جاریه ۲: عملی که به واسطه آن به مردم نفعی برسد ۳: فرزند صالح که برایش دعای خیر کند. (رواه مسلم و احمد)

رسول الله صلی الله علیه و سلم می فرماید: هر کدام تان مسئول هستید. مسئول سرپرستی رعیت و زیردستان خود هستید. پیشوا و امام مسئول زیردستان و رعیت است. مرد مسئولیت زن و فرزند و خانواده خود را بر عهده دارد، زن سرپرست و مسئول نگهداری اموال و اثاث خانه شوهر می باشد. خدمتکار و نماینده مسئول نگهداری مال آقا و کارفرمایش است، در نتیجه همه مسئول زیردستان خود هستید. (متفق علیه)

معلومات عمومی

یورانیم یک فلز نرم خاکستری رنگ است که برای تولید نیروی اتمی مورد استفاده قرار میگیرد.

زندگی کردن روی کره ماه ناممکن است، زیرا ماه پوشیده از کوه‌های بلند و دهانه های آتش فشان ژرف است و آب و هوا نیز ندارد. روز اش ۱۴ روز طول می کشد و گرم است و شب اش ۱۲ روز طول می کشد و بسیار سرد است.

پلوتون درخشانترین سیاره‌ای است که خیلی دورتر از زمین و خورشید قرار گرفته است. در سال ۱۹۳۰ کشف شد و هوایش به حدی سرد است که ذرات جو (اتمسفر) یخ بسته و روی سطح آن ریخته اند.

بارومتر وسیله ای است که توسط آن می توان فشار گازها را در جو اتمسفیر اندازه گرفت. وقتی که فشار اتمسفیر ثابت و غیرمتغیر باشد، هوا هم خوب باقی خواهد ماند ولی وقتی که فشار اتمسفیر بالا رود دلیل بر آن است که هوا گرم در پیش است و وقتی پایین رود، دلیل بر خنک شدن و ریزش باران و برف می باشد.

پروتوزوا کوچکترین موجودات در جهان حیوانات است که دانشمندان تصور می کنند، نخستین جانداری است که روی زمین ظاهر شده است. در حالی که نه معده دارد و نه ریه، غذا را هضم و نفس می کشد.

شیشه صنعتی است که از زمان مصریان باستان معمول بود، شیشه از شن، سنگ، آهن و سودا ساخته می شود. مواد فوق الذکر را در حرارت

خیلی زیاد، آن قدر می گذارند تا تبدیل به مایع شده و به صورت شیشه درآید و برای شفاف شدن اش، آن را صیقل می دهند.

دانیال پطر به سال ۱۸۷۶ میلادی در سویس برای نخستین بار شکلات را ساخت.

درخت لیمو ترش، تا ۶۵ سال لیمو می دهد.

معلومات تاریخی

آریانا نام واژه‌یی است کهن، با عظمت و پر ارج تاریخی؛ مدنیت‌های پیهم ایجاد شده و گره خورده به این نامواژه از ۳۵۰۰ ق م یعنی از ۵ هزار سال قبل به این سو همه به گونه ای دقیق، مسلم و مستقیما به کشور افغانستان امروزی پیوند یافته است (افغانستان تاریخی/ پوهاند یمین/ صفحه ۷).

کابل کهن بنابر موقعیت حساس جیوپولیتیکی خود در روند تاریخ به القاب و اوصاف متعدد و پر معنایی یاد شده مانند: شهر خوش بنا (وای کرته)، شهر عالی (اورتسپانا)، شهر درخشان و تابان (دش سایک).

هنگامی که هفتال‌ها در ساحات جنوبی جیحون و قرب و جوار مرغاب در بادغیس امروزی مسکن گزین شدند، امیر آن ها در قلعه پات - تی - یان بر تخت می نشیند. برخی از محققان پات - تی - یان را با کلمه بادغیس برابر دانسته اند، بدین صورت بادغیس می تواند شکل متحول یافته پات - تی - یان به معنی نشستگاه شاهی باشد.

پروان در اوستا به شکل پورانا به مفهوم کوتل، معبر و دره استعمال شده است و البته قبلا نام ناحیه ای بوده که امروز جبل السراج نامیده می شود و اوضاع طبیعی آن طوری است که در برخی مواقع، به حیث گذرگاه مهاجران، مهاجمان، فاتحان و تاجران مورد استفاده قرار داشته و یکی از راه های که راه ابریشم را از شمال به جنوب وصل میکرده، بوده است و پروان اکنون نام ولایتی است که در شمال کابل موقعیت دارد.

خوست را بعضا ریشه کلمه هوستر دانسته اند و آن را مرکب از دو عنصر گفته اند که /هو - وسترا/ می باشند. جز اول به معنی خوب و عنصر دوم به مفهوم مرغزار می باشد، به دلیل این که خوست نسبت به دیگر ساحات اطراف آن، منطقه ای سرسبز و شاداب است، به این نام مسمی شده است. هیوان تسنگ زایر چینی، خوست را /کوات - سیت- تو/ و یاقوت به صورت خواست ضبط کرده است.

سیستان از جمله تاریخی‌ترین مناطق افغانستان، در جنوب غرب کشور ماست که هزاران سال پیش، مردمی از نژاد آریایی به سرزمینی که ملتقای دریاهای خروشان و بزرگی بود، فرو آمدند. این مردم، ساک‌ها بودند که تا کنون اخلاف شان بنام /ساکزی/ در آن جا (اطراف ولایات هلمند، قندهار) بر کناره های دریای هیرمند ساکن اند. ساک ها مردمی نیرومند و دلاور بودند که این سرزمین به نام ایشان، سکستان و در عربی سجستان و بعدها سیستان نامیده شد و فاتحان عرب، هر اهل سیستان را سجزی گفتند که معرب همان سکزی است (جغرافیای تاریخی افغانستان/ پوهاند حبیبی/۱۶۰).

نسیم تندرستی

چگونه در زمستان، از سرماخورده گی، خود را محافظت کنیم؟

در ایـن بخـش از مجلـه حقیقـت، خدمـت شـما خواننـده گرامـی، برخـی از راه هـا بـرای جلوگیـری از سـرماخوردگی در زمسـتان را ارائـه مـی داریـم.

سـرماخوردگی واقعـه‌ای بـرای تمـام مـردم اسـت و غیرممکـن اسـت فـردی در کل عمـر خـود دچـار سـرماخوردگی نشـده باشـد، هرچنـد یـک مریضی معمولـی چنـد روزه بـه شـمار می‌آیـد امـا اثـرات آن در بـدن می‌مانـد.

بزرگســالان ســالانه احتمــال دارد ۳ الــی ۴ بــار ســرما بخورنــد و ایــن میــزان ســرماخوردگی بــرای کــودکان نســبتا بیشــتر اســت. ایــن مقــدار بــرای کــودکان پاییــن دو ســال بــه بیــش از ۱۰ مرتبــه در ســال نیــز ممکــن اســت برســد کــه علائــم آن ســرفه و آبریــزش بینــی اســت.

بــرای مــردم معمولــی ایــن بیمــاری شــاید فقــط چنــد روزی بــرای آن‌هــا مزاحمــت ایجــاد کنــد و رفــع شــود ولــی بــرای اشــخاصی کــه دچــار آســم هســتند یــا از بیماری‌هــای ریــوی رنــج می‌برنــد، ســرما خوردگــی معمولــی احتمــال دارد بــه مشــکلات جــدی بــرای ایــن افــراد منجــر شــود. از ایــن‌رو بهتــر اســت اول تدابیــری بیاندیشــیم کــه ســرما نخوریــم تــا اینکــه ســرما بخوریــم و ســپس مــداوا کنیــم.

آغــاز فصــل خــزان همــراه بــا کاهــش چشــمگیر دمــا، ســرما و خشــکی هــوا می‌باشــد کــه ایــن عوامــل، اکثــر مــردم را دچــار ســرماخوردگی و بعضــی از ویروس‌هــا می‌کنــد. عــلاوه بــر ایــن، احتمــال دارد ســهل انگاری‌هایــی از ســمت شــخص ســرما خــورده انجــام شــود کــه باعــث پخــش ســریع و آســان ویروس‌هــا شــود. بنابرایــن در فصــل خــزان و زمســتان راهکارهــای ویــژه‌ای بــرای مراقبــت از خــود در برابــر بیماری‌هــا وجــود دارد کــه بــه چنــد مــورد آن اشــاره می‌کنیــم.

- **عدم مصرف یخ و نوشیدنی‌های سرد**

در فصــول روبــه ســرما (اواخــر خــزان و ابتــدای زمســتان) مصــرف آب یــخ یــا آبمیــوه و نوشــابه‌های ســرد بایــد کــم شــود زیــرا احتمــال بــروز ســرماخوردگی را تشــدید می‌کنــد. یــخ یــا نوشــیدنی‌های ســرد باعــث انباشــتگی ترشــحات غلیــظ در دســتگاه گــوارش شــده و هــوای گــرم را بــه بخش‌هــای فوقانــی ریــه و ســینوس‌ها پــس می‌زنــد و بــرای واقعــه ســرماخوردگی چنــدروزه زمینــه چینــی می‌کنــد. بنابرایــن در پاییــز مصــرف یــخ ممنــوع اســت.

- **مصرف عسل**

خوردن عسل به‌ویژه عسل‌هایی که پاکسازی دستگاه گوارش از مخاط را انجام می‌دهند باید در پاییز آغاز شود؛ معجون عسل و آب‌گرم (کمتر از ۴۰ درجه) و لیموترش طبیعی به‌ویژه اگر عسل آویشن داشته باشید، می‌تواند حکم یک آنتی‌بیوتیک معجزه‌آسا را داشته باشد تا به نشانه‌های سرماخوردگی دچار نشوید و درصورتیکه مبتلا شدید سریعا بهبود پیدا کنید و حالتان خوب شود.

عسل را با آبجوش ترکیب نکنید زیرا خاصیت عسل را ازبین می‌برد و به آنزیم‌ها و مواد درون عسل آسیب می‌زنند.

- **ممنوعیت مصرف خوراکی‌های حساسیت‌زا**

به افرادی که دارای نشانه‌های حساسیت مانند سوزش، خارش گلو، عطسه و خارش‌های پوستی هستند پیشنهاد می‌شود از اواسط فصل خزان که نشانه‌های خشکی در آفرینش و بدن آغاز می‌شود از خوردن خوراکی‌های حساسیت زا مثل بادمجان، خربزه، انگور و... جداً پرهیز کنند.

مصرف خربزه و انگور در این فصل سبب بروز حرکت در دستگاه صفراوی شود و باعث بروز نشانه‌های سرماخوردگی می‌شود.

- **تغذیه مناسب**

در خزان و زمستان بدن به غذاهای گرم‌تر و سالم‌تری احتیاج دارد. سعی کنید غذاهای سرد و خام کمتر مصرف کنید. اولویت را به مصرف انواع آش‌ها، غذاهای آب‌پز مانند خوراک عدسی و سبزیجات بخارپز مانند اسفناج بدهید. برای جلوگیری از سرماخوردگی در فصل خزان مصرف جعفری را افزایش دهید. جعفری به علت داشتن حجم بسیاری آهن و ویتامین C از سرما خوردن ممانعت می‌کند. خوراکی‌هایی که دارای ویتامین C و زینک هستند، مثل نخود، پرتقال، کیوی، فلفل دلمه‌ای، آناناس و... را در برنامه تغذیه خود قرار دهید. اگر ویتامین c در اوایل دوره سرماخوردگی مصرف شود باعث کوتاه‌تر شدن این دوره می‌شود و زودتر به بهبودی خواهید رسید. قرص‌های شکلاتی ویتامین C و روی در کاهش نشانه‌های سرماخوردگی تاثیر دارند اما باید مطلع باشید که صرفا با یکبار مصرف آن‌ها نشانه‌ها کم نمی‌شوند، پس باید چندین مرتبه در ۲۴ ساعت خورده شوند تا تاثیر خود را بگذارند.

همچنین لیمو و انار در سرما نخوردن و یا سریعا خوب شدن سرماخوردگی بسیار تاثیرگذار هستند. مصرف شلغم آب‌پز و یا خام نیز علاوه بر نیروبخشی به حافظه در جلوگیری از سرماخوردگی نقش موثری دارد.

در تابستان به اندازه کافی ویتامین D مصرف می‌کنیم اما در فصول سرد این مقدار بسیار کم است. به ویژه در شهرهایی که اغلب هوا ابری می‌باشد باید اشخاص به میزان ویتامین D بدن توجه بیشتری کنند. پژوهشگران می‌گویند که افرادی که در خانه‌های سالمندان زندگی می‌کنند به دلیل عدم جذب ویتامین D بیشتر مستعد آنفلونزا هستند. کمبود ویتامین D باعث تضیعف سیستم ایمنی بدن خواهد شد. از طرفی باعث بروز بیماری‌های استخوانی و حتی مشکلات جدی مثل سرطان می‌شود. از این رو درصورتی کمبود ویتامین D دارید باید از مکمل زیر نظر پزشک استفاده نمایید.

- **پوشیدن لباس مناسب**

حتماً در مقابل سرما لباس مناسب بپوشید، لباس مناسب به این منظور نیست که خودتان را با چندین لباس روی هم بپوشانید تا جایی که تکان خوردن برایتان مشکل شود. کافیست سر و گردن خود را گرم نگه دارید و هنگام بیرون رفتن ماسک بزنید. طبق طبابت

چینی‌ها، پشت گردن بیش از سایر بخش‌های بدن درصدد حمله ویروس‌هاست، درنتیجه باعث بروز سرماخوردگی می‌شود. در مجموع لباس شما باید به گونه‌ای باشد که گرم راحت باشد و در برف و باران کمتر خیس شود.

- **شستن مرتب دست و صورت**

یکی از آسان‌ترین شیوه‌های پیشگیری از بیماری شستن دست‌ها است. در ۲۴ ساعت بارها ویروس ها را دست می‌زنیم. این دست ها با بینی و دهانمان در ارتباط هستند که راه بی واسطه به ریه‌ها دارند.

موقعی که سرما خوردیم عطسه و سرفه کردن طبیعی است اما چیزی که اهمیت دارد، جلوی دهان را گرفتن است. اکثر افراد موقع عطسه کردن دستشان را جلوی دهان و بینی شان قرار می‌دهند و همین کار باعث می شود تا ویروس توزیع شود.

به بچه‌ها و تمامی اطرافیانتان آموزش بدهید که یکی از روش های مناسب برای مواقعی که به دستمال کاغذی دسترسی ندارید این است که قسمت ساعدتان را جلوی دهانتان بگیرید. این امر موجب می‌شود تا درصورتی که شما به غذا و یا وسیله‌ای دست زدید، دستانتان ویروسی نباشد که پخش شود. درضمن به صورتتان نیز کمتر دست بزنید تا ویروس‌ها از راه بینی و دهانتان به داخل بدن منتقل نشوند.

بنابراین روزانه چندبار دست خود را بشویید و همچنین بینی خود را با محلول بی کربنات سدیم مورد شستشو قرار دهید تا آلودگی‌ها در بینی جمع نشود.

- **استفاده از حمام آب گرم**

حمام آب گرم کمک می کند تا از بخار به عنوان یک ضد انعقاد طبیعی استفاده کنید. همچنین می توانید چند قطره روغن های طبیعی مانند اکالیپتوس یا نعناع را به بدن خود اعمال کنید. این روغن ها با آب گرم مخلوط می شوند و به کاهش خلط و گلو درد کمک می کنند. به غیر از این، گردش خون را نیز تسریع می کند و به سردرد کمک می کند.

تقویت سیستم ایمنی بدن با مصرف گیاهان و ادویه‌جات

مصرف دمنوش چای کوهی یا استفاده از قرص و قطره‌ی گیاهانی مانند جینسینگ، کوردیپس، استراگل توصیه می‌شود چرا که در پیشگیری از بروز بیماری‌ها تاثیر بسزایی دارند. هرچند بهتر است قبل از استفاده با داکتر مشورت کنید.

مصرف ادویه‌جات را در غذاهای خود فراموش نکنید. ادویه‌جاتی مانند فلفل، نعنا، زنجبیل، آویشن، زیره، هل، جهت تقویت سیستم ایمنی بدن بسیار تاثیرگذار هستند.

همچنین مصرف سیاه دانه را جدی بگیرید. خوردن روزانه ۷ تا سیاه دانه احتمال بروز علائم سرما خوردگی را تا بیش از ۸۰ درصد کم می‌کند.

روش درمان فوری سرماخوردگی در خانه

با سرد شدن هوا سرماخوردگی نیز بین کودکان و بزرگسالان شیوع پیدا می کند. همانطور که می دانید کسانی که سیستم ایمنی ضعیفی دارند بیشتر دچار سرماخوردگی می شوند بنابراین قبل از آمدن فصل سرما و ابتلا به سرما خوردگی برنامه غذایی سالمی را رعایت کنید و خود را ایمن گردانید. اما اگر دچار سرماخوردگی شدید با راه کارهایی که در ادامه مطلب آورده ایم می توانید سرما خوردگی خود را زودترین فرصت پایان بخشید.

برای درمان سرماخوردگی ساعت ۷ صبح

حمـام گـرم کنیـد

دوش آب گـرم و بخـار ایجـاد شـده در حمـام از سـینوزیت و احتقـان بینـی جلوگیـری مـی کننـد و سـبب مـی شـود کـه مخاط هـای بینـی از بیـن بـرود و همچنیـن حمـام کامـلا گـرم موجـب کاهـش سـردرد ، کاهـش درد مفاصـل و آغـاز نمـودن یـک روز آرام مـی شـود.

- **خوردن یک صبحانه سالم در ساعت ۸ برای درمان فوری سرماخوردگی**

یکـی از دلایـل مهـم ابتـلا مکرر بـه سـرماخوردگی سیسـتم ایمنـی ضعیـف اسـت کـه مـی تـوان بـا خـوردن مـواد غذایـی سـالم بـدن را مقـاوم نمـود کـه کمتـر دچـار سـرماخوردگی شـویم. تغذیـه صحیـح خـود را بـا یـک صبحانـه پـر از ویتامیـن آغـاز نماییـد زیـرا صبحانـه شـاه کلیـد شـروع روز اسـت. خـوردن یـک گیـلاس آب پرتقـال طبیعـی بـا مقـداری انگـور کـه سرشـار از آنتـی اکسـیدان اسـت و کمـی جودوسـر مـی توانـد انـرژی روزانـه را تامیـن کنـد. یـک انتخـاب خـوب دیگـر بـرای یـک صبحانـه خـوب عصـاره سـبزیجات یـا مـرغ پختـه اسـت.

- **برای درمان سریع سرماخوردگی، پیاده روی مختصری در ظهر انجام دهید**

برخـی بـه غلـط مـی پندارنـد کـه بیـرون رفتـن از منـزل هنـگام سـرما خوردگـی صحیـح نیسـت امـا پیـاده روی بـه شـرط کوتـاه بـودن مسـافت و پوشـیدن لبـاس گـرم در حـدود سـاعت ۱۲ ظهـر مـی توانـد بـه بهبـود خلـق و خـو تحریـک سیسـتم ایمنـی بـدن کمـک کنـد.

هنـگام سـرماخوردگی غذاهـای سـرخ شـده و غیـر سـالم نخوریـد و بـه جـای آن در وعـده ناهـار مقـداری مـرغ پختـه و سـالاد کـه سرشـار از آنتـی اکسـیدان اسـت مصـرف نماییـد. خـوردن مـرغ بـه تولیـد بیشـتر سـلول هـای سیسـتم ایمنـی بـرای مقابلـه بـا سـرماخوردگی کمـک مـی کنـد.

- **یک آبمیوه سالم در ساعت ۳ بنوشید**

در هنـگام سـرماخوردگی نوشـیدن مایعـات سـبب رقیـق شـدن و خـروج راحـت تـر مخـاط می شـود. نوشـیدن یـک دمنـوش گیاهـی یـا یـک گیـلاس آب پرتقـال کـه سرشـار از ویتامیـن cاسـت یـک میـان وعـده مناسـب بـرای مقابلـه بـا سـرما خوردگـی اسـت.

- **برای درمان سرماخوردگی، غذای شب را در ساعت ٦ شام صرف کنید**

در وعـده شـام بـرای افزایـش دمـای بـدن و کـم شـدن علائـم سـرماخوردگی یـک غـذای تنـد مصـرف کنید. خـوردن غذاهایـی کـه دارای زنجبیل ، سـیر ، فلفـل هسـتند خـواص ضـد ویروسـی و ضـد باکتریایـی دارنـد و بـا علائـم سـرماخوردگی مقابلـه مـی کنـد.

- **ساعت ۹ شب، زمان استراحت و ۸ ساعت خواب**

خـواب مطلـوب سیسـتم ایمنـی بـدن را تقویـت مـی کنـد و سـرما خوردگـی را بهبـود مـی بخشـد پـس بهتـر اسـت شـب در سـاعت ۹ شـب بـه خـواب برویـد و ۸ سـاعت کامـل اسـتراحت نماییـد . توجـه داشـته باشـید قبـل از خـواب قهـوه نخوریـد زیـرا شـما را بـی خـواب مـی کنـد.

هوالحی القیوم

شعر از امیر علی شیر نوایی

خط بسم الله فرامرز سروری

۱۴۰۱/۶/۶

چشت شریف و جایگاه آن در عرفان و تصوف

چشت شریف از ولسوالی‌های مشهور و به نام ولایت باستانی هرات در غرب کشور عزیز ما افغانستان است که از جایگاه قابل توجه در عرفان، ادب، شعر و تصوف برخوردار می‌باشد.

در این مقاله، بریده‌ای از کتاب خواجگان چشت / سیرالاقطاب/ که توسط شیخ الله دیه بن شیخ عبدالرحیم چشتی در سال ۱۰۳۶ تالیف شده، قسمتی که درباره چشت شریف در پیش گفتار این کتاب آمده، برای تان نقل می کنیم.

چشت که از توابع هرات می باشد، در سده های چهارم و پنجم هجری مانند سایر نواحی خراسان از مراکز مهم و فعال تصوف بوده است و به دلیل ظهور مشایخ بزرگی چون ابواسحاق چشتی، ابومحمد ابدال چشتی و جانشینان و خلفای آنان و به دلیل خاک جای پیران، شهرت داشته است، چنان که امروز نیز به دلیل انتساب یکی از سلسله های مهم عرفان، یعنی چشتیه به آن ناحیه اهمیت دارد.

مولف «سیرالاقطاب» که خود به این سلسله نسبت و ارادت دارد، زندگی نامه و احوال و اقوام ۵ تن از مشایخ چشت را در تالیف خویش آورده است که همه گی اهل این ناحیت بوده اند: خواجه ابواسحاق چشتی، خواجه ابومحمد بن احمد چشتی، ناصرالدین خواجه ابویوسف چشتی و خواجه مودود چشتی.

خواجه ابواسحاق که بر اساس اطلاعات منابع، نخستین این پنج تن است، مرید و خلیفه ممشاد دینوری است. ممشاد ابواسحاق را خواجه چشت لقب داد و او را برای تعلیم و ارشاد به چشت فرستاد و از آن گاه، باز جانشینان او خواجگان خوانده می شوند و پس از آن ها نیز لقب خواجه به تمام پیران و مشایخ طریقت چشتیه اطلاق می شود.

کهن‌ترین منبعی که در آن از چشتیان یاد شده است، طبقات الصوفیه پیر هرات خواجه عبدالله انصاری و مقامات اوست. مولانا جامی اطلاعات این دو منبع را در نفحات الانس نقل کرده است. اطلاعات طبقات الصوفیه و مقامات درباره چشتیان از این قرار است:

«و گفت که احمد چشتی گفت که بو سعید مالینی گفت که با حامد دوستان در مرو بردکان نشسته بود، سقاء بیامد، آب فرا وی داد. ساعتی آب در دست نگاه داشت. سقاء گفت: ای شیخ را آب بنه می خوری؟ گفت: مگسی آب می خورد، صبر کردم تا وی آب بخورد که دوستان او به زحمت چیزی نخورند.»(طبقات الصوفیه ۶۲۵).

«کسی فراچشتیان گفت: هرگز میان شما نقار و ناخوشی و خلاف نبود: جواب دادند که ما با یکدیگر فزونی نزنیم، یعنی نباشیم پیوسته تا از یکدیگر سیر نگردیم» (طبقات الصوفیه ۶۰۴).

«شیخ الاسلام (خواجه عبدالله انصاری رح) گفت: من هیچکس ندیده ام قوی تر در طریق ملامت و تمام تر از احمد چشتی و چشتیان همه چنان بودند، از خلق بی باک و در باطن سادات جهان. سه بار به سیر بادیه رفته بود و بازگشته که از خود در آن اخلاص تمام تر ندیده بود. همه اعمال ایشان با اخلاص و ترک ریا بود. هیچگونه سستی روا نداشتندی در شرع، تا به تهاون چه رسد ...

شیخ الاسلام گفت که من هیچ کس ندیده ام به دیدار و فراست چون برادر احمد چشتی. وی خدمت من کردی و مرا تعظیم داشتی و من در قهندز مجلس می کردم و از مجلسیان من کسی بود که با وی صحبت داشتی و سخنان من وی را باز گفتی. وی می گفت که این دانشمند شما از کوی ماست. خدای داند که از آن سخن وی در دل من و سر من چیست؟ یعنی از طمع. و آن سخن وی مرا مایه ایست. پس از آن مرا دعوت کرد. همه دنیای خود بر من پاشید و پس از آن در سرما و برف به نبادان شدیم و وی مرا ببرد و سرکار ما از آن جا بود» (نفحات الانس ۳۴۱ - ۴۳۰).

درباره حضرت خواجه ابواسحاق قدس الله سره العزیز، در کتاب خواجگان چشت، چنین آمده است: آن ملک المشایخ بالاتفاق، آن مقتداء الوقت بالاستحقاق، آن زاهد متمکن، آن عابد متدین، آن تاج الاولیا، آن سراج الاتقیا، آن رکن روزگار، آن صاحب اسرار، آن وصاف حقایق، آن کشاف دقائق، آن در بی بهای دریای بیکران شادکامی، شمس الاولیا حضرت شریف الدین خواجه ابو اسحاق شامی قدس الله سره العزیز که صاحب کشف و کرامات و سندالاولیا و حجت مشایخ وقت خود بود و خرقه فقر و ارادت از شیخ المشایخ ممشاد علو دینوری قدس الله سره العزیز پوشیده.

شیخ ممشاد دینوری از وی پرسید: چه نام داری؟

در جواب گفت: بنده را مردم ابواسحاق چشتی می گویند.

آن حضرت بغایت بیغایت فرمود که شما خواجه چشت هستید و اسلام چشت از برکت قدوم شماست. بعد از آن که چون خلافت یافت و به رخصت پیر خود در چشت تشریف آورد و به خواجه چشت مشهور گردید.

پس از ایشان، چهار تن دیگر اندر چشت شریف صاحب ولایت و کمال با عظمت پیدا شدند: یکی حضرت خواجه ابواحمد که مرید و خلیفه کامل آن حضرت است، دوم خواجه ابومحمد ابن خواجه احمد، سوم ناصرالدین خواجه ابویوسف و چهارم خواجه مودود چشتی رحمت الله علیهم اجمعین.

چون این پنج تن به نسبت ارادت و خلافت بعد یکدیگر قائم مقام یکدیگر گردیدند و هر کدام مرید و خلفای بسیاری حاصل کرد و خواجگان چشت گویانیدند و به همین نام منسوب گشتند. چنان که تا حال هر کسی که به نسبت ارادت بدیشان می پیوندد، چشتی می گویاند و تا قیامت خواهد گویانید.

سلسله چشتیه تا حضرت خواجه ابواسحاق چشتی، بدین قرار است: حضرت خواجه ابواسحاق چشتی «رح» - حضرت شیخ ممشاد علو دینوری «رح» - حضرت شیخ هبیره بصری «رح» - حضرت خواجه حذیفه مرعشی «رح» - حضرت سلطان ابراهیم ادهم

(بلخـی) «رح» - حضـرت خواجـه فضیـل بـن عیـاض «رح» - حضـرت شـیخ عبدالواحـد «رح» - حضـرت خواجـه حسـن بصـری «رح» - حضـرت علـی المرتضـی کـرم اللـه وجهـه - نبـی رحمـت حضـرت محمـد مصطفـی صلـی اللـه علیـه و سـلم.

خرقۀ ارادت از حضـرت سیدالمرسـلین، محبـوب رب العالمیـن، صلـی اللـه علیـه و سـلم کـه در شـب معـراج بـه آن سـرور عطـا شـده بـود، بـه حضـرت امیرالمومنیـن، امـام المتقیـن، حضـرت علـی رضـی اللـه عنـه رسـید و آن جنـاب بدیـن نعمـت عظمـی و دولـت کبـری سـرفراز گردیـد.

ابتـدای ایـن کتـاب از نبـی رحمـت صلـی اللـه علیـه و سـلم چنیـن آغـاز شـده اسـت:

«آن پادشـاه عالـم فتـوت، آن مالـک ملـک مـروت، خورشـید سـپهر رسـالت، بـدر فلـک ابهـت و جلالـت، صاحـب قـاب قوسـین، سـلطان الیقیـن بـی گمـان، افضـل الانبیـاء، برهـان الاصفیـاء، مظهـر عـز و کمـال، شـاهد ذوالجـلال، ناطـق کلام الهـی، واقـف اسـرار نامتناهـی، فخـر نسـل آدم، سـرور عالـم، بخشـنده خلعـت امجـدی، پوشـنده تشـریف سـرمدی، پیشـوای پیشـوایان، رهنمـای رهنمایـان، سیدالمرسـلین، خاتـم النبییـن، محبوب رب العالمیـن، صاحـب طـه و یسـین، مطلـوب اسـتظهار الوهیـت صلـی اللـه علیـه و سـلم.

خواجۀ کزو هم قدرش برتر است

خاک پایش عرش را تاج سر است

نیست کس بهتر ازو در کاینات

زانکه اندر کاینات او سرور است

می نگویم چیست او یا کیست او

راه دان و رهنما و رهبر است

صلی علی الوجه کشمس الضحی

صلی علی الوجه کبدرالدجی

صدر رسل، بدر سپهر کرم

فخر عرب، سرور ملک عجم

چرخ ز بحر کف دادش کفی

آتش خورشید ز تیغش تفی

هادی دین داور امت پناه

پیش خداوند، شفیع گناه

صلـوات اللـه و سـلامه علیـه و علـی آلـه المعظـم و اصحابـه المکـرم

دربـاره حضـرت علـی کـرم اللـه وجهـه، حکیـم سـنایی غزنـوی چـه خـوب گفتـه:

ای سنایی، به قوت ایمان

مدح حیدر بگو پس از عثمان

هم نبی را وصی و هم داماد

چشم پیغمبر از جمالش شاد

راز دار خدای، پیغمبر

راز دار پیامبر آن حیدر

عشق را بحر بود دل را کان

شرع را دیده بود دین را جان

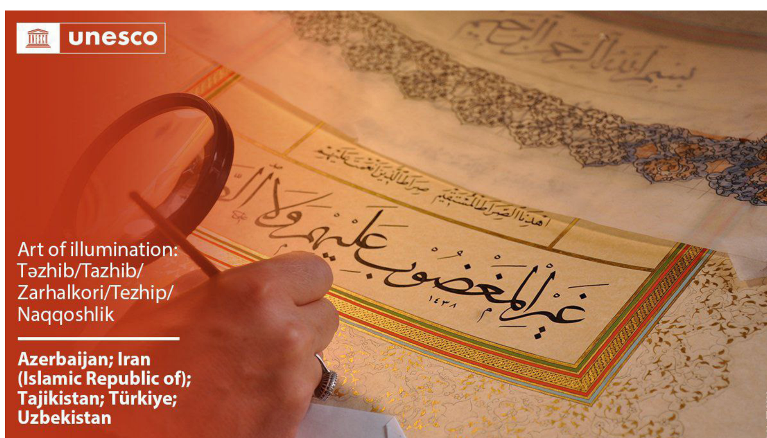
دل او عالم معانی بود

لفظ او آب زنده گانی بود

ایـن بـود خلاصـه ای از کتـاب خواجـگان چشـت تحـت نـام «سـیرالاقطاب»، کـه دربرگیرنـده جایـگاه چشـت و خواجـه گان چشـتیه اسـت، تقدیـم شـما خواننـدگان گرامـی مجلـه حقیقـت شـد.

حق افغانستان در لیست ثبت شده میراث‌های غیرملموس یونسکو در کجاست؟

روز پنج‌شنبه ۱۶ قوس ۱۴۰۲ هجری شمسی، یونسکو اعلام کرد که شماری از میراث‌های فرهنگی غیرملموس را بنام کشورهای مختلف (برخی را تنهایی و شماری را به گونه مشترک) ثبت کرده است. در این میان (که تعداد شان زیاد است)، به برخی از آن‌ها که افغانستان نیز می‌توانست شامل باشد، اشاره خواهد شد.

تذهیب:

این میراث فرهنگی غیرملموس به گونه مشترک بنام کشورهای آذربایجان، ایران، تاجیکستان، ترکیه و ازبیکستان در یونسکو ثبت شده است. طوری که برای همه آشکار است، هنر تذهیب از جمله مهمترین هنرهای است که مکتب هنری بهزاد (مکتب هنری هرات)، آن را در خود داشته و پرورش داده است. این هنر یکی از میراث‌های فرهنگی است که از گذشته‌ها تا کنون در ولایات مختلف افغانستان حمایت شده و روی آن کار صورت گرفته است و بدون شک، افغانستان باید در لیست کشورهای میراث‌دار این هنر ذکر می‌شد.

تولید شیشه با دست (تولید شیشه به شیوه سنتی):

این هنر غیرملموس فرهنگی به عنوان میراث فرهنگی کشورهای چک، فنلند، فرانسه، آلمان و مجارستان ثبت شده است. تولید شیشه با دست سابقه طولانی در ولایت باستانی هرات در شمال غرب کشور دارد و فعلا نیز یک کارگاه توسط وزارت اطلاعات و فرهنگ حفظ شده است. یکی از آثار هنری که گردشگران از آن خریداری می‌کنند و توانسته نظر شان را جذب کند، تولید شیشه به شیوه سنتی (با دست) است. نماد زیبایی در مکان‌های فرهنگی در مناطق مختلف کشور، شیشه‌های اند که با دست تولید شده و بخاطر زیبایی، در تاق‌های خانه‌ها، به نمایش گذاشته شده اند.

منبت کاری دستی:

بـه عنــوان میــراث مشــترک کشــورهای آذربایجــان و ترکیــه ثبــت شــده در حالــی در کشــور مــا و در مناطــق مختلــف نیــز رواج دارد.

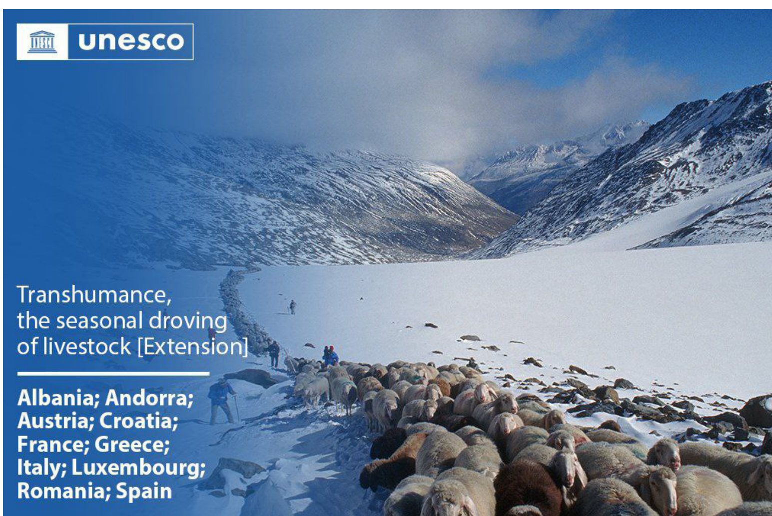
افطار (بخصوص در ماه رمضان) و سنت‌های اجتماعی - فرهنگی آن:

ایــن میــراث فرهنگــی غیرملمــوس بــه عنــوان میــراث فرهنگــی مشــترک کشــورهای آذربایجــان، ایــران، ترکیــه و ازبیکســتان ثبــت شــده در حالــی مربــوط بــه همــه کشــورهای اســلامی و بخصــوص کشــور عزیــز مــا افغانســتان کــه بــه گونــه باشــکوه برگــزار میگــردد، می‌باشــد.

حکاکی روی فلزات (مس، نقره و طلا):

ایــن میــراث فرهنگــی غیرملمــوس بــه عنــوان میــراث مشــترک کشــورهای عــراق، عربســتان، فلســطین، مصــر و چنــد کشــور عربــی دیگــر ثبــت شــده در حالــی کــه مــا حکاکــی روی مــس را بــه گونــه نمونــه، روی دیــگ مشــهور مســی کــه در مســجد جامــع بــزرگ هــرات نگهــداری می‌شــود، از گذشــته‌ها؛ داریــم. پــس افغانســتان نیــز می‌توانــد در ایــن لیســت اضافــه شــود.

سنت انتقال فصلی حیوانات به مناطق مختلف:

ایـن ارزش فرهنگـی غیرملموس بـه عنـوان میـراث مشـترک چنـد کشــور اروپایــی ثبــت شــده در حالــی کــه در افغانســتان، چوپان‌هــا حیوانــات شــان را در هــر فصــل، بــه یــک منطقــه میبرنــد و کوچی‌هــای افغانسـتان هـر فصـل را در یـک جــای و منطقــه اســتند.

سنت آهنگری (با دست و به شیوه سنتی):

این میراث فرهنگی غیرملموس به عنوان میراث فرهنگی کشور ارمنستان ثبت شده در حالی که از قدیم‌الایام، مردم ما وسایل آهنی مانند بیل، کلنگ، شمشیر و ... را با دست می ساختند و تا حال در خیلی از مناطق این فرهنگ حفظ شده است.

مامایی (ترجمه از انگلیسی، مامایی شده و همان دایه در فرهنگ لغات ماست، یا پرستاری از زنان باردار به شیوه سنتی):

این میراث فرهنگی غیرملموس به عنوان میراث مشترک چند کشور اروپایی و آمریکایی ثبت شده است در حالی که ما از قدیم این روش را داشته ایم و اکنون (با وجود پیشرفت‌های زیاد در طبابت) نیز در بسیاری از مناطق اطراف و دهات، از این روش استفاده می شود.

فرهنگ پرورش و استفاده از اسب:

این میراث فرهنگی غیرملموس به عنوان میراث فرهنگی کشور ترکمنستان در حالی ثبت شده که ما در برج جدی، شاهد مسابقات بزکشی در مناطق مختلف افغانستان بودیم و شکی نیست که پرورش اسب، با توجه به مسابقاتی که در بزکشی برگزار می‌شود، پیوند ناگسستنی دارد. اسب‌پروری و استفاده از اسب بخصوص در ورزش بزکشی در افغانستان از سابقه طولانی برخوردار است.

البته این بدان معنی نیست که کشورهای دیگر حق ندارند که این میراث فرهنگی به نام شان ثبت شود، بلکه به این معنی است که باید به گونه مشترک ثبت گردد و حق مردم ماست که خود را لیست میراث‌داران ارزش‌های فرهنگی مشترک ببینند.

هر فرد افغان مسئولیت دارد که از ارزش‌های ملی کشور اش حمایت کند و تا اندازه توان اش، بخاطر ثبت این ارزش‌ها و قانونی شدن شان، تلاش نماید.

ارزش‌های ملی ما، از نیاکان ما میراث مانده و نیاکان ما بخاطر حفاظت از آن‌ها، از همه داشته‌های خود گذشتند.

باید راه‌های قانونی برای پاسداری از ارزش‌های ملی خود را پیدا کنیم و از حق خود در ارزش‌های مشترک منطقه و جهان، دفاع نماییم.

«بخش شعر»

بنام آن که نورش یاد دلهاست
ثنایش روح بخش خاک و گلهاست
خدایی کو مربی جهان است
پدیدارندهٔ نطق و بیان است
به یادش نامه را آغاز کردم
به اوج شاعری پرواز کردم
نبودم شاعر و ناظم گهی من
نبردم اندرین وادی رهی من
ز شعرم شاعران را عار آید
ز بی نظمی یقین این کار ناید
برای عنبری تنویر افکار
جواب نثر دادستم دگربار
ولی در بزم ما جمع جوانی
به هم گفتند این را در نهانی
جواب نظم را نظمی بباید
کجا منظوم را منثور شاید
ازاین جا باز راه نظم رفتم
در معنی به نوک نظم سفتم
قلم ای ترجمان نکته دانان
قلم ای راز دان اهل عرفان
بیا بار دگر همراز ما باش
به نوکت نقطهٔ اندوه بتراش
برای عنبری بنویس نامه
نه نامه بلکه یک شوا چکامه

غلام محمد نجیبی کروخی

کارهای مشکل از تعجیل کی آسان شود
صبر باید تا گل امید ما خندان شود
دانه تا چندی به زیر خاک چون باشد صبور
موجب سرسبزی اش در صحنهٔ بستان شود
دست اخوت را اگر از دل ما به یکدیگر دهیم
دفع گردد مشکلات و کارها سامان شود
هست ثابت نزد هر کس کاتفاق و اتحاد
درد ضعف و ذلت هر قوم را درمان شود
دوش گفتا عاشقی با نالهٔ زار حزین
هر که از غم های من آگه شود گریان شود
صحبت صاحبدلان تریاق درد بی دواست
حیف اوقاتی که صرف صحبت نادان شود
همنشین نیک بهر خود «رنا» کن انتخاب
صحبت بد آفت جسم و بلای جان شود

عبدالغفور رنا

انصاف

مرد منصف آستان را می برد در آسمان
روح صافی آسمان و جسم باشد آستان
آستان جسم توگر در مقام منصفی است
آسمان روح بارد رحمتت در بوستان
گر به بستان دلت شد باغبان انصاف تو
غنچه باغ دلت خندد به روی باغبان
شرح انصاف آن که اول بر خودت لازم کنی
تا دلت با نیك و بد باشد صفا و مهربان
نیکوان را تا توانی خدمتی شایسته کن
بدسرشتان را به راه آور به خلق نیکوان
خاندان و اهل بیت و اقربا را خوش بدار
بعد از آن بگذر به شفقت در محیط دوستان
از فقیران یاد کن هم در نهان و هم در ملا
گر بود مالت بده ورنه به حرمت شان نشان
مرد مسکین را به حسن خلق دلداری نما
تا بر آرد دستها را ز آستین بر آستان
دیگر از انصاف باشد خوی خوش با همجوار
صادقان راست رو را شو به ان از راستان
گر پدید آری محبت را میان خاص و عام
صلح دادن مردمان را بهتر است از بذل نان
هر که با خود می کند انصاف جامع تر بود
شرح این معنی کجا آرد قلم اندر بیان
بهتر است «آسان» به نظم کار خود پرداختن
صاحب انصاف شو تا خود شوی از منصفان

عبدالمجید آسان

عشق یزدان

دل تو به عشق یزدان شب گر شکار گردد
همه مهر و شور هستی ز دلت فرار گردد
به جهان بقا شوی تو، ز همه جدا شوی تو
همه هست و نیست دنیا به سرت نثار گردد
خودی ات شناس با هوش ز خرد بریز خونش
چمن وجود نازت ز گلان بیار گردد
شب و روز های و هو کن، به فیوض او تو خو کن
کس مثل تو نباید که چنین خمار گردد
چه عجب و نفس پائیز سر جیب جان پریده
شب بهر جان مبادا نکند بهار گردد
که پیام نفس ناخوش، شده اصل جهل و سستی
ابدا فتد چنین کس بس شرم سار گردد
دل را ز عشق رحمان به جهان تو تازه تر کن
که فزون شود عناصر همگی به کار گردد
شب را غبا سحرخیز، تن را نما فراموش
که خوشی به کام و جانت بس ناشمار گردد

عبدالودود راغب

الهی! راهم نمای به خود!
و باز رهان مرا از بنده خود!
ای رساننده!
به خود برسانم که: کس نرسید به خود!
الهی! یاد تو عیش است و مهر تو سور است
شناخت تو ملک است و یافت تو سرور
محبت تو روح روح است و قرب تو نور
جویندهٔ تو کشتهٔ با جان است و یافت تو رستخیز بی‌صور

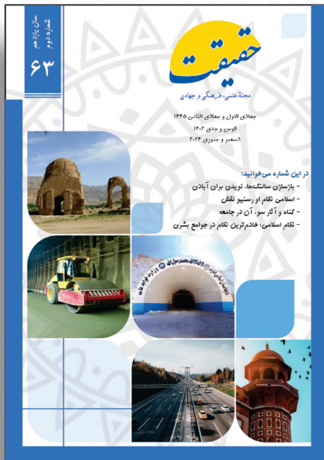
ای یادگار جهان‌ها،
و یاد داشتهٔ دل‌ها،
و یاد کردهٔ زبان‌ها!
به فضل خود ما را یاد کن
و به یاد لطفی ما را شاد کن

الهی! دانی که نه به خود به این روزم!
و نه به کفایت خویش شمع هدایت میافروزم،
از من چه آید؟
و از کرد من چه گشاید؟
طاعت من به توفیق تو،
خدمت من به هدایت تو،
توبهٔ من به رعایت تو،
شکر من به انعام تو،
ذکر من به الهام تو،
همه تویی!
من که ام؟
اگر فضل تو نباشد،
من بر چه ام؟

پیر هرات

تذهیب شمسه.
ابعاد: ۵۰/۷۰
حبیب الرحمن (سلطانی)
۱۳۹۳

Haqiqat

Scientific, Cultural & Jihadi magazine

به ارزش حدود ٤ میلیارد افغانی پروژه های مختلف
از سوی کمیسیون تدارکات ملی منظور شد

عناوین پروژه ها:
- تکمیل امور باقیماندۀ بند چک میدان وردک؛
- تکمیل امور باقیماندۀ لین دوم سرک کابل- لوگر؛
- تکمیل امور باقیماندۀ ۲۲۰ کیلو ولت لین برق ارغندی- غزنی؛
- بازسازی سرک در ولایت زابل از شهر صفا الی مانجه؛
- نصب انسولتر های پروژه‌ای ۲۲۰ کیلو ولت نورالجهاد هرات و تورغندی؛
- و سایر پروژه ها

محل های تطبیق پروژه ها:
خوست، ننگرهار، کابل، میدان وردک، غزنی، هرات، زابل و لوگر.

تسهیلات پروژه ها:
- تولید برق
- بازسازی اساسی شاهراه ها
- عرضه خدمات سریع انترنتی
- محیط مصئون

تمویل کننده:
امارت اسلامی افغانستان

بودجۀ مجموعی:
حدود ٤ میلیارد افغانی

در صادرات افغانستان به کشور های خارجی افزایش قابل توجه به میان آمده است

در یازده ماۀ اول ۲۰۲۲م به ارزش یک میلیارد و ۷۱۷ میلیون دالر اقلام صادراتی به کشور های خارجی صادر گردیده است، که این در تاریخ صادرات کشور یک گامی بی سابقه است.

اقلامی که ٧٦ فیصد مجموعۀ صادرات را تشکیل میدهد، عبارتند از:

٢٤ فیصد، سایر اقلام مختلف صادراتی می باشد.

امارت اسلامی زمینه برای سرمایه گذاری داخلی و خارجی را در کشور فراهم نموده

که در این راستا در جریان سال روان خورشیدی به ده ها شرکت داخلی و خارجی خواستار سرمایه گذاری در حدود **۱۰میلیارد و ۶۵۴**میلیون دالر در سکتور های مختلف گردیده اند.

سکتور های سرمایه گذاری

سایر بخش های سرمایه گذاری:

کمپنی های مذکور پیشینۀ سرمایه گذاری در کشور های مختلف دارند: